

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH DLA MIASTA JAWORZNA
NA LATA 2021 – 2030
ZA 2025 ROK**

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie

Jaworzno, marzec 2026 rok

Obowiązek przyjęcia, opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych nakłada na gminę art. 16b ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Jaworzna na lata 2021 – 2030 została przyjęta przez Radę Miejską w Jaworznie Uchwałą Nr XXXI/406/2021 22 kwietnia 2021 r.

Główną przesłanką Strategii była koncepcja zrównoważonego rozwoju społecznego i aktywnej polityki społecznej.

W Strategii określono następujące cele strategiczne:

- 1) tworzenie sprzyjających warunków rozwoju dla rodzin z dziećmi oraz zapewnienie im pomocy w trudnych sytuacjach,
- 2) wspieranie systemu pieczy zastępczej,
- 3) wspieranie osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 4) aktywna polityka senioralna,
- 5) stworzenie warunków zapewniających osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom pełne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, dostęp do informacji, edukacji, rynku pracy i infrastruktury publicznej,
- 6) przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności,
- 7) promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy w Jaworznie ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju przedsiębiorczości oraz kreowania obszarów współpracy otoczenia biznesu,
- 8) podnoszenie kwalifikacji kadr i dostosowanie do aktualnych potrzeb systemu pomocy społecznej.

Odbiorcami Strategii są mieszkańcy Gminy Miasta Jaworzna, w szczególności osoby i rodziny potrzebujące pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa, bezrobocia, bezdomności, uzależnień, problemów opiekuńczo-wychowawczych, samotnego rodzicielstwa, bezradności, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, starości oraz przemocy domowej.

Jednostką odpowiedzialną za koordynację Strategii jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie.

Działania określone w Strategii finansowane były ze środków własnych gminy, budżetu państwa oraz środków zewnętrznych pozyskanych przez gminę.

Strategia określa cele strategiczne oraz wskaźniki ich realizacji, które przedstawiono w poniższej tabeli:

LP.	CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW	LICZBA
1.	Tworzenie sprzyjających warunków dla rodzin z dziećmi oraz zapewnienie im pomocy w trudnych sytuacjach	Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej	583
		Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego i prawnego	104
2.	Wpieranie systemu pieczy zastępczej	Liczba rodzin zastępczych	117
		Liczba i rodzaj działań promujących	Rodzaj działań promujących: – przeprowadzono działania promocyjne podczas pikniku szkolnego – 1, – opublikowano artykuł prasowy – 1, – upowszechniono wiedzę na temat rodzicielstwa zastępczego w dwóch Kościołach na terenie

			<p>miasta – 6 razy,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zorganizowano wystawę fotograficzną pn. „Ludzie, którzy mogą wiele zmienić” – 5 miejsc, – rozpowszechniano materiały informacyjne promujące pieczę zastępczą – 17 lokalizacji, – zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci z rodzin zastępczych na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową – 1, – przygotowano i zrealizowano Reportaż z udziałem Rodziny Zastępczej – 1.
		Liczba dzieci w rodzinach zastępczych i instytucjach pieczy zastępczej	<p>Liczba dzieci w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodzinach zastępczych w Jaworznie – 169, – rodzinach zastępczych poza Jaworzniem – 27, – placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Jaworznie – 35, – placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Jaworzniem – 21.
3.	Wspieranie osób dotkniętych przemocą domową	Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”	1 126
		Liczba osób/rodzin objętych pomocą Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaworznie	103
		Liczba sprawców objętych programem korekcyjno-edukacyjnym	40
4.	Aktywna polityka senioralna	Liczba osób starszych korzystających ze świadczeń finansowanych z pomocy społecznej	217
		Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej, dziennych domów, klubów seniora	206
		Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	293
		Liczba osób korzystających z różnych aktywizujących programów i projektów	185
5.	Stworzenie warunków	Liczba osób korzystających ze	2 450

	zapewniających osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom pełne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, dostęp do informacji, edukacji, rynku pracy i infrastruktury publicznej	świadczeń i usług z pomocy społecznej	
		Liczba osób korzystających ze świadczeń PFRON-u	1 557
6.	Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności	Liczba osób korzystających z noclegowni, schronisk i ogrzewalni	148
		Liczba osób realizujących program wychodzenia z bezdomności	11
7.	Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy w Jaworznie ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju przedsiębiorczości oraz kreowania obszarów współpracy otoczenia biznesu	Liczba osób bezrobotnych	669
		Liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego	401
		Liczba uczestników poszczególnych programów i projektów	208
8.	Podnoszenie kwalifikacji kadr i dostosowanie do aktualnych potrzeb systemu pomocy społecznej	Liczba pracowników, którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe	155

Cele Strategii są realizowane poprzez programy gminne oraz inne działania określające kierunki wsparcia w poszczególnych obszarach:

1. PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W JAWORZNIE NA LATA 2021 – 2030 (Załącznik nr 1).
2. PROGRAM WSPIERANIA OSÓB STARSZYCH W JAWORZNIE NA LATA 2021 – 2030 (Załącznik nr 2).
3. POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W JAWORZNIE NA LATA 2025 – 2027 (Załącznik nr 3).
4. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W JAWORZNIE NA LATA 2025 – 2027 (Załącznik nr 4).
5. GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W JAWORZNIE NA LATA 2024 – 2030 (Załącznik nr 5).
6. PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU BEZDOMNOŚCI W JAWORZNIE NA LATA 2021 – 2030 (Załącznik nr 6).
7. PROMOCJA ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJA LOKALNEGO RYNKU PRACY W JAWORZNIE ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ KREOWANIA OBSZARÓW WSPÓŁPRACY OTOCZENIA BIZNESU.

CEL STRATEGICZNY 7: PROMOCJA ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJA LOKALNEGO RYNKU PRACY W JAWORZNIE ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ KREOWANIA OBSZARÓW WSPÓŁPRACY OTOCZENIA BIZNESU.

KIERUNEK 1: WSPIERANIE KLIENTÓW POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W JAWORZNIE W AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ POPRZEZ KOMPLEKSOWE DZIAŁANIA SKIEROWANE W GŁÓWNEJ MIERZE DO TRUDNYCH KLIENTÓW I OSÓB NARAŻONYCH NA WYKLUCZENIE SPOŁECZNE.

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie wspiera swoich klientów w aktywności zawodowej poprzez kompleksowe działania obejmujące diagnozę potrzeb osób bezrobotnych, indywidualne doradztwo oraz dobór odpowiednich form wsparcia. Urząd koncentruje swoje działania zwłaszcza na osobach znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wsparcie obejmuje m.in. tworzenie indywidualnych planów działania, poradnictwo zawodowe, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne oraz programy aktywizacyjne. Urząd współpracuje z jednostkami systemu pomocy społecznej i pracodawcami, aby skutecznie wspierać integrację zawodową i społeczną klientów oraz zwiększać ich szanse na powrót na rynek pracy.

Urząd zainicjował program specjalny „Krok do przodu” skierowany do osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie, u których zaobserwowano lub które zgłaszają nasilone zachowania lękowe, uniemożliwiające im podjęcie aktywności zawodowej. Program skierowany był również do osób, u których silna zależność emocjonalna lub wpływ innych osób (np. bliskich) oddziaływał negatywnie na ich aktywność zawodową. W ramach programu objęto wsparciem 6 osób. W programie zastosowano specyficzne elementy wspierające zatrudnienie w postaci indywidualnych porad z psychologiem, wyjazdowych warsztatów psychologicznych oraz bonów antystresowych.

KIERUNEK 2: INICJOWANIE I PROWADZENIE AKTYWNEJ WSPÓŁPRACY Z PRACODAWCAMI I INNYMI PARTNERAMI RYNKU PRACY PRZY KSZTAŁTOWANIU ODPOWIEDNIEGO KLIMATU BIZNESOWEGO W JAWORZNIE.

W 2025 r. Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie aktywnie współpracował z lokalnymi przedsiębiorcami, szkołami oraz innymi partnerami rynku pracy. W ramach realizacji kierunku podjęto m.in. następujące działania:

- 1) inicjowanie i wsparcie lokalnych wydarzeń na rzecz przedsiębiorczości – zorganizowano 36 wydarzeń skierowanych do przedsiębiorców i osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, umożliwiając uczestnikom nawiązywanie kontaktów biznesowych, wymianę doświadczeń oraz rozwijanie współpracy w lokalnym środowisku przedsiębiorców,
- 2) współpracę z podmiotami działającymi w zakresie innowacyjnych form przedsiębiorczości – podjęto współpracę z 22 podmiotami, co umożliwiło wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w lokalnym środowisku biznesowym, a także tworzyć okazje do wymiany doświadczeń, nawiązywania kontaktów biznesowych i wspólnego rozwoju innowacyjnych inicjatyw,
- 3) współpracę z placówkami oświatowymi i ośrodkami kariery – w działaniach uczestniczyło 46 podmiotów, co sprzyjało kształtowaniu właściwych postaw zawodowych i przedsiębiorczych wśród młodzieży, umożliwiając młodym ludziom nawiązywanie kontaktów z ekspertami, udział w projektach edukacyjnych oraz poznawanie realiów lokalnego rynku pracy,
- 4) udostępnienie (nieodpłatne) przestrzeni coworkingowej Jaworznickiego Laboratorium Biznesu – umożliwiono korzystanie z niej 1 708 osobom, tworząc środowisko sprzyjające wymianie doświadczeń, nawiązywaniu kontaktów biznesowych oraz wspólnej realizacji projektów,
- 5) wynajem przestrzeni coworkingowej Jaworznickiego Laboratorium Biznesu – 12 podmiotów/firm skorzystało z możliwości jej odpłatnego najmu.

Realizowane działania przyczyniły się do budowania sprzyjającego klimatu biznesowego w Jaworznie, wzmocnienia sieci lokalnych partnerstw oraz stworzenia przestrzeni do wymiany doświadczeń, nawiązywania kontaktów biznesowych i wspólnego rozwijania inicjatyw przedsiębiorczych.

KIERUNEK 3: PROMOWANIE I WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI JAKO KLUCZOWEGO ELEMENTU TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY.

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie niezmiennie jako jeden z głównych celów realizował działania w zakresie promowania i wspierania przedsiębiorczości. Cele realizowano poprzez m.in. organizację spotkań i warsztatów, których tematyka porusza kwestie związane z otrzymaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz instrumentami wsparcia przedsiębiorców. Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie współpracował m.in. z: Jaworznicą Izbą Gospodarczą, Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Jaworznie, Urzędem Skarbowym w Jaworznie, PFRON Oddział Śląski, Funduszem Górnośląskim, Akademią Rozwoju Fundacji PFR, Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego – Głównym Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich, Okręgowym Inspektorem Pracy w Katowicach oraz Polską Fundacją Przedsiębiorczości, Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie przyznawał środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz udzielał dofinansowania na wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy. Na ten cel przeznaczono blisko 3,3 mln zł, co stanowiło ok. 57% ogółu środków wydatkowanych w 2025 r. na aktywne formy wsparcia osób bezrobotnych. Osoby zainteresowane złożeniem wniosku o dofinansowanie, miały możliwość skorzystać z licznych spotkań, warsztatów i konsultacji, które w sposób kompleksowy przygotowują do złożenia wniosku i następnie prowadzenia działalności gospodarczej.

Jaworznicke Laboratorium Biznesu w Jaworznie konsekwentnie wspierało rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców Jaworzna, młodzieży i osób bezrobotnych poprzez szereg działań edukacyjnych i doradczych, w tym:

- 1) organizowanie warsztatów/prelekcji tematycznych z ekspertami – przeprowadzono 134 warsztaty, w których uczestniczyły 1 132 osoby, co sprzyjało pogłębianiu wiedzy, zadawaniu pytań specjalistom oraz wymianie doświadczeń z innymi uczestnikami,
- 2) indywidualne spotkania doradcze i testy predyspozycji przedsiębiorczych – wsparciem objęto 80 osób planujących rozwój działalności gospodarczej, co pozwoliło na dopasowanie ścieżki biznesowej do indywidualnych kompetencji i celów,
- 3) spotkania edukacyjne z uczniami szkół – 424 uczniów uczestniczyło w działaniach informacyjnych dotyczących przedsiębiorczości, poznając praktyczne aspekty zakładania i prowadzenia firm oraz możliwości współpracy z lokalnym środowiskiem biznesowym,
- 4) promocja przedsiębiorczości w mediach społecznościowych i w formach teleinformatycznych – opracowano 159 materiałów promocyjnych, zwiększając świadomość i zainteresowanie lokalnym rynkiem pracy oraz ułatwiając dostęp do wsparcia i informacji dla przyszłych przedsiębiorców,
- 5) organizowanie we współpracy z Jaworznicą Izbą Gospodarczą, Urzędem Miejskim w Jaworznie, Miejskim Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie oraz Akademią WSB „Dnia Kariery” – którego ideą było przybliżenie młodzieży lokalnego rynku pracy i wsparcie świadomego planowania ścieżek zawodowych.

Dzięki tym działaniom wzmacniano postawy przedsiębiorcze, ułatwiano zakładanie nowych firm, wspierano tworzenie nowych miejsc pracy oraz rozwijano lokalną sieć kontaktów biznesowych.

KIERUNEK 4: POPULARYZACJA ORIENTACJI ZAWODOWEJ POPRZEC ZASTOSOWANIE PORADNICTWA ZAWODOWEGO.

W ramach popularyzacji orientacji zawodowej w 2025 r. zorganizowano warsztaty, prelekcje oraz porady grupowe z zakresu: przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej, sporządzania dokumentów aplikacyjnych (CV i listu motywacyjnego), skutecznych metod poszukiwania pracy, budowania własnego wizerunku na rynku pracy z uwzględnieniem aktualnych trendów na rynku pracy i zapotrzebowania pracodawców w różnych branżach. Osoby zainteresowane mogły również skorzystać z indywidualnych konsultacji z doradcami zawodowymi, podczas których wykonywano testy predyspozycji zawodowych, analizowano mocne strony oraz określano potencjalne kierunki rozwoju zawodowego. Podczas spotkań poruszano także zagadnienia związane z możliwościami zmiany kwalifikacji zawodowych oraz podnoszenia kompetencji poprzez szkolenia i kursy. Szczególną uwagę poświęcono rozwijaniu umiejętności

planowania ścieżki kariery, elastyczności zawodowej oraz dostosowywania się do dynamicznych zmian zachodzących na rynku pracy.

Powyższe działania wspierały rozwój umiejętności podejmowania świadomych decyzji dotyczących przyszłości zawodowej oraz zwiększyły motywację do aktywnego planowania kariery i budowania własnej drogi zawodowej. Poradnictwo zawodowe przyczyniło się do podejmowania świadomych i trafnych wyborów edukacyjnych oraz zawodowych, a także do lepszego przygotowania osób do funkcjonowania na współczesnym rynku pracy.

KIERUNEK 5: ZAPEWNIENIE ODPOWIEDNIEJ JAKOŚCI ORAZ SKUTECZNOŚCI INICJOWANIA I PODEJMOWANIA DZIAŁAŃ.

Zapewnienie odpowiedniej jakości oraz skuteczności inicjowanych i podejmowanych działań realizowane było poprzez stałe doskonalenie pracy Urzędu oraz monitorowanie efektów podejmowanych działań. Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie dbał o profesjonalną obsługę klientów i partnerów rynku pracy, dostosowując swoje działania do obowiązujących przepisów oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy. Ważnym elementem był również rozwój kompetencji pracowników poprzez szkolenia i udział w konferencjach, a także wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi komunikacji oraz systemów elektronicznych w obsłudze klientów. Dzięki systematycznej analizie rynku pracy oraz sprawozdawczości Urząd mógł na bieżąco oceniać skuteczność realizowanych programów i wprowadzał usprawnienia w zakresie świadczonych usług. Dopelnieniem zapewnienia odpowiedniej jakości oraz skuteczności podejmowanych działań było zajęcie w 2024 r. 1. miejsca w województwie śląskim pod względem efektywności kosztowej i zatrudnieniowej oraz 6 miejsca po względem efektywności zatrudnieniowej wśród 340 urzędów pracy w kraju (ranking opublikowany w 2026 r.).

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW

LP.	NAZWA WSKAŹNIKA	WSKAŹNIK
1.	Liczba osób bezrobotnych	669 osób
2.	Liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego	401 osób
3.	Liczba uczestników poszczególnych programów i projektów	Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie (II) – 55 osób Klub Rozwoju Cyfrowego w Jaworznie – 44 osoby Specjalny program reintegracji społecznej i zawodowej „Lepsze jutro II” – edycja 2025 – 7 osób Program Specjalny „Krok do przodu!” – 6 osób Porozumienie o współpracy podmiotów realizujących „KOMPAS” – Program rewitalizacji społecznej lokali oddawanych w najem socjalny lokalu w Jaworznie – 54 osoby Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości) lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – 6 osób Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia – 16 osób Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 45 lat i powyżej – 7 osób Program Regionalny – 10 osób Program wyrównywania różnic między regionami III – obszar G – 3 osoby

8. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI KADR I DOSTOSOWANIE DO AKTUALNYCH POTRZEB SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ.

CEL STRATEGICZNY 8: PODNOSZENIE KWALIFIKACJI KADR I DOSTOSOWANIE DO AKTUALNYCH POTRZEB SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ.

Pracownicy systemu pomocy społecznej systematycznie podnosili swoją wiedzę oraz kwalifikacje zawodowe, realizując obowiązki wynikające z przepisów prawa, w szczególności z ustawy o pomocy społecznej. Dzięki temu pracownicy mogli realizować swoje zadania w sposób profesjonalny, zgodny z obowiązującymi standardami i przepisami.

KIERUNEK 1: PODNOSZENIE WIEDZY I KOMPETENCJI

Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach i kursach specjalistycznych umożliwia bieżące aktualizowanie kompetencji oraz poszerza wiedzę niezbędną w codziennej pracy z osobami potrzebującymi wsparcia.

W 2025 r. pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach z zakresu:

1. Kadr, płac, finansów – łącznie 42 osoby:

- 1) Kontrola zarządcza w JST w 2025 r. – dokumenty, cele i zadania, zarządzanie ryzykiem i monitoring.
- 2) Prawo pracy.
- 3) Mała Akademia Mistrzostwa Kadrowo – Płacowego.
- 4) Dodatek 1000 zł dla pracowników pomocy społecznej.
- 5) Rozliczanie i prowadzenie ewidencji księgowej projektów dofinansowanych ze środków UE.
- 6) Skuteczna kontrola Warsztatów Terapii Zajęciowej.
- 7) Nowe zasady urlopów macierzyńskich. Przygotuj się na zmiany.
- 8) Mini kurs Specjalista ds. kadr i płac.
- 9) Egzekucja należności w pomocy społecznej.
- 10) Analiza danych na potrzeby opracowania dokumentów programowych.
- 11) Raport o stanie zapewniania dostępności podmiotu publ. w 2025 r. oraz aktualizacja planów na rzecz poprawy dostępności.
- 12) Rozliczanie i kwalifikowalność wydatków w ramach FE SL 2021-2027.
- 13) Pisanie wniosków o dofinansowanie w perspektywie finansowej 2021-2027.
- 14) Zasady sporządzania i korygowania dokumentów rozliczeniowych.
- 15) Ustalanie uprawnień do świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa.
- 16) Zasady wypełniania i korygowania dokumentów zgłoszeniowych.
- 17) Przelomowe zmiany w prawie pracy 2025/2026 – jak przygotować dział kadr do licznych zmian i kontroli PIP.
- 18) E-ZLA dla płatników składek.
- 19) Nowelizacja PZP – Przelomowe zmiany od września 2025 i stycznia 2026 – progi i procedury.
- 20) Pełnomocnictwa ZUS PEL – nadawanie i odbieranie pełnomocnictw.
- 21) E-Urząd Skarbowy.
- 22) Legalne publikowanie wizerunku i danych osobowych – wymagania RODO, art. 81 Prawa Autorskiego i specyfika mediów społecznościowych.
- 23) Bezpieczeństwo danych osobowych w pracy zdalnej i narzędziach online.
- 24) Funkcjonalność PUE/eZUS.
- 25) Urlopy i świadczenia związane z macierzyństwem i rodzicielstwem.
- 26) Program Płatnik – praktyczne rozwiązania. Szkolenie doskonalące.
- 27) Pełny cykl życia danych w HR. Zasady zbierania, przechowywania i archiwizacji danych pracowniczych w świetle RODO i znowelizowanego Kodeksu Pracy.

- 28) Nowa era cyfrowego zagrożenia – praktyczny przewodnik po cyberbezpieczeństwie w codziennej pracy.
- 29) Ochrona ludności i obrona cywilna.

2. Z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy domowej – łącznie 48 osób:

- 1) ABC Kontraktu socjalnego. Szkolenie podstawowe.
- 2) Kontrakt socjalny.
- 3) Usługi dla osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością.
- 4) Wydawanie decyzji z zakresu pomocy społecznej – najnowsze uregulowania prawne i orzecznicze w 2025 r. Wzory decyzji i uzasadnień wraz z przykładami orzecznictwa.
- 5) Wsparcie ofiar handlu ludźmi.
- 6) Zadania i kompetencje członków grupy diagnostyczno – pomocowej. Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dziecka i roli Oświaty w działaniach pomocowych.
- 7) Rodzina dysfunkcyjna, sytuacja dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej, dziecko krzywdzone – praca socjalna, strategię pomocy i interwencji.
- 8) Pacjent w systemie – wyzwania i rozwiązania współczesnej opieki zdrowotnej i socjalnej.
- 9) Konferencja Neurokryzys.
- 10) Relacje mają moc – o rodzinie, kryzysie i przywracaniu równowagi.
- 11) Procedura odbierania dziecka z rodziny – aspekt psychologiczny i prawny.
- 12) Interdyscyplinarność instytucji – skuteczna pomoc osobom objętym procedurą „Niebieskie Karty” z problemem alkoholowym.
- 13) Rola pracowników socjalnych w zapobieganiu zachowaniom samobójczym.
- 14) Jak wspierać młodzież w budowaniu systemu wartości.
- 15) Praca z osobą stosującą przemoc domową.
- 16) Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- 17) Praktyka działania Grup Diagnostyczno-Pomocowych.
- 18) Osoba doznająca przemocy domowej – praca w obszarze pomocy psychologicznej i interwencji.
- 19) Szkolenie praktyczne przyczyniające się do zmniejszenia zjawiska dyskryminacji na rynku pracy (niepełnosprawni).
- 20) Budowanie odporności psychicznej dzieci i młodzieży w świetle współczesnych wyzwań – konferencja.
- 21) Przemoc rówieśnicza – ujęcie podstawowe.
- 22) Maraton psychologiczny.
- 23) Budowanie odporności psychicznej dzieci i młodzieży w świetle współczesnych wyzwań – warsztaty.
- 24) TUS jako metoda pracy z osobami dorosłymi.
- 25) Poczuj, żeby zrozumieć – transformacja pokoleń od poznania do zrozumienia.

3. Z zakresu przyznawanej pomocy finansowej – łącznie 10 osób:

- 1) Czyste powietrze – Zaświadczenia wydawane na potrzeby programu „Czyste powietrze” oraz innych podmiotów i instytucji z uwzględnieniem zmian dotyczących ustalenia dochodu na potrzeby programu „czyste powietrze”.
- 2) Obsługa stanu zadłużenia dłużników alimentacyjnych w module Fundusz Alimentacyjny (FA) Oprogramowania do Obsługi Świadczeń.
- 3) Stypendia szkolne 2025/2026.
- 4) Świadczenia rodzinne – nowy okres zasiłkowy 2025/2026 – aktualne problemy.
- 5) Prawidłowa obsługa świadczeń Rodzinnych (SR) i Funduszu Alimentacyjnego (FA) oprogramowania do obsługi świadczeń w odniesieniu do raportów na potrzeby prowadzenia kontroli.
- 6) Wyciąganie danych, zestawień z Oprogramowania do Obsługi Świadczeń.

Dodatkowo 4 pracowników ukończyło szkolenie specjalistyczne z zakresu organizacji pomocy społecznej, a 2 pracowników ukończyło studia podyplomowe w zakresie Organizacji i zarządzania jednostkami pomocy społecznej.

Pracownicy Domu Pomocy Społecznej w Jaworznie uczestniczyli w 145 szkoleniach, w których wzięło udział 10 osób.

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaworznie uczestniczyli w 12 szkoleniach, w których udział wzięło 8 osób.

Pracownicy Jadłodajni Miejskiej w Jaworznie uczestniczyli w 4 szkoleniach, w których brało udział 15 osób.

1. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH.

7 osób uczestniczyło w 3 szkoleniach o tematyce:

- 1) Rola i jakość komunikacji interpersonalnej w procesie współpracy z klientem pomocy społecznej.
- 2) Skuteczna komunikacja warunkiem efektywnego zarządzania zespołem – warsztaty.
- 3) Trudny klient, czyli komunikacja, asertywność i radzenie sobie z emocjami w działaniach zajmujących się obsługą klienta.

Pracownicy Domu Pomocy Społecznej w Jaworznie uczestniczyli w 2 szkoleniach, w których udział wzięło 9 osób.

2. WZMOCNIENIE ZDOLNOŚCI MEDIACYJNYCH I NEGOCJACYJNYCH.

Odbyło się 1 szkolenie: Przemoc domowa i mediacja: ryzyka, dylematy, dobre praktyki, w którym uczestniczyło 4 pracowników.

3. UPOWSZECHNIANIE PRZYKŁADÓW DOBRZYCH PRAKTYK I INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie realizował działania wpisujące się w kierunek upowszechniania przykładów dobrych praktyk oraz innowacyjnych rozwiązań w systemie pomocy społecznej. Działania te stanowiły element celu strategicznego w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr i dostosowania ich do aktualnych potrzeb.

W ramach tego kierunku podejmowano inicjatywy służące wymianie doświadczeń, doskonaleniu kompetencji zawodowych pracowników oraz promowaniu skutecznych rozwiązań w obszarze wsparcia rodzin i osób wymagających pomocy. Zorganizowano Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, którego celem była promocja rodzinnej pieczy zastępczej oraz integracja środowiska rodzin zastępczych i instytucji wspierających.

W celu poznania dobrych praktyk w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami zrealizowano wizyty studyjne w Centrach Opiekuńczo-Mieszkalnych w Miechowie i Szczurawie, które umożliwiły zapoznanie się z funkcjonowaniem tego typu placówek oraz wymianę doświadczeń z przedstawicielami innych jednostek.

W 2025 r. regularnie odbywały się superwizje dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, psychologów oraz kadry kierowniczej, wspierające rozwój kompetencji zawodowych oraz umożliwiały analizę trudnych sytuacji w pracy z klientami pomocy społecznej. Przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie uczestniczyli w wydarzeniach branżowych o charakterze ogólnopolskim, takich jak Zlot Asystentów Rodziny oraz Forum Pieczy Zastępczej, które stanowiły platformę wymiany doświadczeń oraz prezentacji dobrych praktyk w obszarze wsparcia rodzin i systemu pieczy zastępczej.

Realizowane działania przyczyniły się do podnoszenia kwalifikacji kadry oraz upowszechniania dobrych praktyk w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej.

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaworznie uczestniczyli w superwizjach, w których udział wzięło 12 osób.

4. PRZECIWDZIAŁANIE WYPALENIU ZAWODOWEMU

W 2025 r. odbyły się 2 szkolenia, w których uczestniczyło 7 osób:

- 1) Szef wspierający, czyli jak wspierać, ale nie wyręczać pracownika.
- 2) Pracownicy systemu pomocy społecznej. Komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, trudne sytuacje.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Jaworzna za rok 2025 wraz z wdrażaniem programów oraz osiaganiem wyznaczonych celów strategicznych, stanowiła istotny element prowadzenia lokalnej polityki społecznej. Podejmowane działania przyczyniły się do podnoszenia jakości życia mieszkańców oraz skuteczniejszego reagowania na zidentyfikowane potrzeby i wyzwania społeczne. Wdrażane inicjatywy zapewniały spójność i komplementarność działań różnych instytucji oraz podmiotów zaangażowanych w system wsparcia. Kontynuacja przyjętych kierunków działań pozwoli na dalsze wzmacnianie efektywności systemu pomocy oraz lepsze dostosowanie go do zmieniających się potrzeb lokalnej społeczności.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Jaworznie
Anna Wyka

Załączniki:

- 1) PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W JAWORZNIE NA LATA 2021 – 2030 (Załącznik nr 1).
- 2) PROGRAM WSPIERANIA OSÓB STARSZYCH W JAWORZNIE NA LATA 2021 – 2030 (Załącznik nr 2).
- 3) POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W JAWORZNIE NA LATA 2025 – 2027 (Załącznik nr 3).
- 4) GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W JAWORZNIE NA LATA 2025 – 2027 (Załącznik nr 4).
- 5) GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W JAWORZNIE NA LATA 2024 – 2030 (Załącznik nr 5).
- 6) PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU BEZDOMNOŚCI W JAWORZNIE NA LATA 2021 – 2030 (Załącznik nr 6).

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU
DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI,
W JAWORZNIE NA LATA 2021 – 2030
ZA 2025 ROK**

Program został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/402/2021 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 22 kwietnia 2021 r.

KIERUNEK 1: WZMACNIANIE W FUNKCJONOWANIU SPOŁECZNYM OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ.

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIK REALIZACJI
1.	Poszerzanie świadomości społecznej na temat niepełnosprawności.	<p>1. Organizacja spotkań dotyczących tematyki niepełnosprawności.</p> <p>2. Aktualizacja informatora dla osób niepełnosprawnych na stronie internetowej.</p> <p>3. Forum organizacji pozarządowych.</p>	<p>1. Urząd Miejski.</p> <p>2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>3. Organizacje pozarządowe.</p> <p>4. Placówki oświatowe.</p>	<p>1. Organizacja spotkań dotyczących tematyki niepełnosprawności.</p> <p>W roku 2025 w Jaworznie przeprowadzono szereg działań w zakresie poszerzania świadomości społecznej na temat niepełnosprawności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w placówkach oświatowych organizowano lekcje wychowawcze, warsztaty oraz spotkania z psychologami, które uczyły empatii, tolerancji oraz właściwej komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami, - zorganizowano obchody dni tematycznych (Międzynarodowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami, Dzień Autyzmu, czy Dzień Języków Migowych), podczas których przybliżano społeczności lokalnej specyfikę różnych dysfunkcji oraz promowano postawy otwartości, - organizowano różnego rodzaju wydarzenia (pikniki, zawody, spektakle), podczas których osoby z niepełnosprawnościami prezentowały swoje umiejętności, co przyczyniło się do przełamywania barier i stereotypów w społeczności lokalnej, - upowszechniano materiały edukacyjne i gazetki (np. „Pomaluj świat na niebiesko”), - realizowano działania biblioteczne i kulturalne poprzez prowadzenie specjalistycznych warsztatów z następującej tematyki: „T jak teatr”, „Jestem, czuję, akceptuję” – II edycja, „Tyflopädagogika”, „Asertywność”, - szerzono ideę wolontariatu oraz integracji osób z niepełnosprawnością intelektualną, także poza środowiskiem lokalnym m.in. poprzez udział w inicjatywach takich jak Erasmus+ („Helping Hands”), - Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (PSONI) Koło

				<p>w Jaworznie organizował dla społeczności lokalnej Poronina i Zakopanego przedstawienia oraz warsztaty w ramach projektów dotyczących wolontariatu, integracji społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz wymiany międzykulturowej.</p> <p>2. Aktualizacja informatora dla osób niepełnosprawnych na stronie internetowej. Informator dla osób z niepełnosprawnościami w Jaworznie stanowi kompendium wiedzy o kompleksowym systemie wsparcia realizowanym na rzecz mieszkańców. Zawierał informacje m.in. o zadaniach z zakresu orzecznictwa, rehabilitacji społecznej (w tym programu „Aktywny Samorząd”), usług asystenckich oraz doradztwa w zakresie pozyskiwania świadczeń. Treść publikacji jest na bieżąco aktualizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, stosownie do potrzeb oraz obowiązujących przepisów prawnych.</p> <p>3. Forum organizacji pozarządowych. W roku 2025 Forum Organizacji Pozarządowych zostało zorganizowane przez Urząd Miejski w Jaworznie oraz Gminną Radę Działalności Pożytku Publicznego w Jaworznie na Strzelnicy Hubertech w Jaworznie. Uczestnicy wysłuchali sprawozdań z realizacji zadań publicznych, omówiono najczęściej występujące błędy formalne w ich realizacji, a także zaprezentowano wykład „Nowe szanse finansowania i rozwoju NGO w perspektywie 2025+”.</p>
2.	Aktywizacja społeczności lokalnej, w tym sektora pozarządowego na rzecz osób z niepełnosprawnościami.	<p>1. Współpraca na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>2. Organizacja szkoleń dla organizacji pozarządowych, wsparcie w pisaniu wniosków i projektów.</p>	<p>1. Urząd Miejski.</p> <p>2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>3. Organizacje pozarządowe.</p> <p>4. Placówki oświatowe.</p>	<p>1. Współpraca na rzecz osób z niepełnosprawnościami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie aktywizował osoby starsze z niepełnosprawnościami w Klubach „Senior+”, poprzez zajęcia integracyjne, edukacyjne i rekreacyjne, - placówki oświatowe w Jaworznie tworzyły sieć wsparcia, współpracując z licznymi organizacjami pozarządowymi w celu niesienia pomocy dzieciom z niepełnosprawnościami oraz ich rodzinom, - w Hospicjum Homo-Homini im. Brata Alberta w Jaworznie w opiekę nad chorymi zaangażowanych było łącznie 80 wolontariuszy medycznych i akcyjnych, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie we współpracy ze Stowarzyszeniem „Nasza Przystań” aktywizował seniorów z niepełnosprawnościami w Dziennym Domu Senior-Wigor, oferując im usługi

				<p>bytowe, aktywne formy wypoczynku i uczestnictwo w kulturze,</p> <ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe współpracowały z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Jaworznie oraz specjalistami przy opracowywaniu Indywidualnych Programów edukacyjno-terapeutycznych, angażując w ten proces również rodziców, - uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej PSONI Koło w Jaworznie oraz Środowiskowego Domu Samopomocy PSONI w Jaworznie brali udział w warsztatach technologii cyfrowych pn. „Klub Rozwoju Cyfrowego” oraz cyklicznych zajęciach biblioterapeutycznych organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Jaworznie. <p>2. Organizacja szkoleń dla organizacji pozarządowych, wsparcie w pisaniu wniosków i projektów.</p> <p>Organizacje pozarządowe m.in. Polski Związek Niewidomych Koło w Jaworznie, Hospicjum Homo-Homini im. Brata Alberta w Jaworznie, Stowarzyszenie „Nasza Przystań” współpracowały z placówkami oświatowymi w przygotowywaniu wspólnych projektów (np. „Edukacja Przyszłości”, „Uważność w szkole”, „Bieg po zdrowie”), co w praktyce przyczyniło się do podniesienia kompetencji organizacji w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.</p>
3.	Integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami.	<p>1. Organizacja dni godności osób niepełnosprawnych.</p> <p>2. Organizacja pikników integracyjnych, spotkań tematycznych.</p> <p>3. Internetowy Biuletyn Informacyjny (opublikowany na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie)</p> <p>4. Promocja</p>	<p>1. Urząd Miejski.</p> <p>2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>3. Organizacje pozarządowe.</p> <p>4. Instytucje kultury.</p>	<p>1. Organizacja dni godności osób niepełnosprawnych.</p> <p>Placówki oświatowe zorganizowały obchody Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami, których celem było zwrócenie uwagi na prawa osób z niepełnosprawnościami oraz promowanie postaw otwartości, tolerancji i szacunku. W ramach obchodów przeprowadzono kampanię edukacyjną – włączającą „Razem tworzymy lepszy świat. Każdy z nas jest wyjątkowy. Każdy z nas jest inny. Każdy z nas zasługuje na szacunek”.</p> <p>2. Organizacja pikników integracyjnych, spotkań tematycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w placówkach oświatowych przeprowadzono kampanie „Razem tworzymy lepszy świat”, których celem było promowanie tolerancji oraz szacunku wobec odmienności, - Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie prowadziła cykliczne spotkania dedykowane seniorom i osobom

		<p>działalności osób niepełnosprawnych w zakresie kultury i sztuki w ramach warsztatów, wystaw artystycznych, imprez i spotkań.</p>	<p>chorym, m.in. „Apteczkę bibliotekarza” oraz warsztaty biblioterapeutyczne, które służyły integracji poprzez literaturę,</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowano wernisaże (np. „Oligoimpresje”, „Magia Kolorów”) oraz dedykowane zwiedzanie wystaw w Muzeum Miasta Jaworzna, co umożliwiło uczestnikom pogłębianie wiedzy o sztuce, - organizowano warsztaty rękodzielnicze m.in. w Domu Kultury im. Z. Krudzielskiego w Jaworznie, a także spotkania podczas jarmarków (wielkanocnego i bożonarodzeniowego), gdzie osoby z niepełnosprawnościami mogły bezpośrednio integrować się ze społecznością lokalną oraz prezentować swoje prace. <p>3. Internetowy Biuletyn Informacyjny. Szczegółowe informacje dotyczące wsparcia oraz integracji osób z niepełnosprawnościami są dostępne w Internetowym Biuletynie Informacyjnym – świadczenia dla osób z niepełnosprawnościami, opublikowanym na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie. Strona ta stanowi źródło informacji o uprawnieniach oraz dostępnych formach pomocy systemowej. Dodatkowo przygotowano materiały informacyjne dostępne do pobrania w wersji elektronicznej, umożliwiając szybki dostęp do najważniejszych wskazówek, procedur i wniosków.</p> <p>4. Promocja działalności osób z niepełnosprawnościami w zakresie kultury i sztuki w ramach warsztatów, wystaw artystycznych, imprez i spotkań. Wystawy artystyczne i wernisaże:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie odbyły się prestiżowe wernisaże, m.in. wystawa „Oligoimpresje” oraz XV edycja Regionalnego Konkursu Plastycznego „Magia Kolorów” objęta patronatem Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, - w Domu Kultury w Jaworznie – Szczakowej przygotowano innowacyjną wystawę multisensoryczną „Podwodny Świat”, dedykowaną podopiecznym ośrodków specjalnych. <p>Warsztaty i spotkania literackie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowano warsztaty tworzenia rękodziela w placówkach kultury oraz cykliczne zajęcia biblioterapeutyczne („Biblioterapia dla dorosłych”, „Apteczka bibliotekarza”), które wykorzystywały literaturę jako narzędzie integracji i wsparcia,
--	--	---	---

				<p>- Muzeum Miasta Jaworzna realizowało dedykowane zwiedzanie wystaw stałych dla uczniów ośrodków szkolno-wychowawczych.</p> <p>Imprezy i wydarzenia integracyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z okazji Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością, Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie zorganizowało uroczystą galę dla blisko 400 osób, łączącą występy artystyczne z warsztatami plastycznymi, karaoke oraz elementami rekreacyjnymi, - ATElier Kultury w Jaworznie promowało twórczość artystów z niepełnosprawnościami poprzez organizację koncertów, spektakli oraz dedykowanych akcji promocyjnych, - podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy PERSONI w Jaworznie aktywnie współtworzyli programy artystyczne podczas lokalnych uroczystości, - podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy PERSONI w Jaworznie prezentowali swoją twórczość oraz sprzedawali własnoręcznie wykonane rękodzieła podczas jarmarku wielkanocnego w Jaworznie oraz świątecznego kiermaszu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w Katowicach.
4.	Wzmacnianie aktywizacji i aktywności osób z niepełnosprawnościami w obszarze rekreacyjnym, turystycznym i sportowym.	<p>1. Organizacja zawodów, turniejów i imprez sportowych.</p> <p>2. Organizacja wycieczek krajoznawczych.</p>	<p>1. Miejskie Centrum Kultury i Sportu.</p> <p>2. Organizacje pozarządowe.</p> <p>3. Instytucje kultury.</p>	<p>1. Organizacja zawodów, turniejów i imprez sportowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie zorganizowało Międzynarodowy Bieg Uliczny, - podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jaworznie uczestniczyli w Ogólnopolskich Zawodach Wspinaczkowych w Gliwicach, - szkoły podstawowe organizowały wydarzenia sportowe, takie jak „Turniej Mikołajkowy rzutów do kosza”, „Europejski Dzień Sportu” oraz „Bieg dziewięciu górników”, - Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie we współpracy z fundacją „Ratownik Górniczy” prowadziło zajęcia szermierskie i rehabilitacyjne, a w Hali Widowiskowo-Sportowej MCKiS w Jaworznie zorganizowano zimowiska dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, - na terenie miasta regularnie organizowano inicjatywy rekreacyjne oraz rozgrywki sportowe na świeżym powietrzu, skierowane również do osób z niepełnosprawnościami.

				<p>2. Organizacja wycieczek krajoznawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy PSONI w Jaworznie oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej PSONI w Jaworznie uczestniczyli w wyjazdach rehabilitacyjno-rekreacyjnych nad Morze Bałtyckie (Łazy, Kołobrzeg, Mielno), w wycieczkach krajoznawczych do Zamościa oraz na Podhale, w ramach których korzystali m.in. z infrastruktury basenów termalnych, - organizowano wyjazdy rekreacyjne do krakowskiej Fabryki Elfów oraz plenerowe spotkania w miejscach rekreacyjnych Jaworzna, takich jak Ośrodek wypoczynkowo-rekreacyjny „Sosina”, Ośrodek Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera, czy Arboretum Park Gródek, - w ramach integracji uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi odwiedzali lokalne instytucje kultury m.in.: Miejską Bibliotekę Publiczną w Jaworznie, Muzeum Miasta Jaworzna oraz Młodzieżowy Dom Kultury im. Jaworzniaków w Jaworznie.
--	--	--	--	--

KIERUNEK 2: SPECJALISTYCZNA EDUKACJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI.

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIK REALIZACJI
1.	Tworzenie odpowiednich warunków edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.	<p>1. Monitorowanie potrzeb z zakresu kształcenia osób z niepełnosprawnościami</p> <p>2. Diagnoza możliwości edukacyjnych placówek oświatowych i przygotowanie oferty edukacyjnej.</p>	<p>1. Urząd Miejski.</p> <p>2. Placówki oświatowe.</p>	<p>1. Monitorowanie potrzeb z zakresu kształcenia osób z niepełnosprawnościami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe prowadziły systematyczne badania możliwości psychofizycznych uczniów. W tym celu wykorzystywano m.in. karty obserwacji w ramach programu „Edukacja Przyszłości”, które umożliwiły wczesne wykrywanie nieprawidłowości rozwojowych, - prowadzono poradnictwo dla rodziców, obejmujące cykliczne spotkania, omawianie postępów uczniów oraz kierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia w regionie, - realizowano działania wspierające, które obejmowały m.in. pomoc dzieciom doświadczającym stanów lękowych lub obniżonego nastroju, poprzez opracowane indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne. <p>2. Diagnoza możliwości edukacyjnych placówek oświatowych i przygotowanie oferty edukacyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkoły zatrudniały specjalistów, w tym oligofrenopedagogów, tyflopédagogów,

				<p>surdopedagogów, logopedów oraz nauczycieli wspomagających (szczególnie dla uczniów w spektrum autyzmu),</p> <ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe organizowały zajęcia rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, terapię mowy, terapię ruchową, terapię ogólnorozwojową, socjoterapię oraz trening kompetencji i umiejętności społecznych. Ponadto realizowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, - placówki oświatowe dostosowywały wymagania edukacyjne z poszczególnych przedmiotów do potrzeb i możliwości uczniów. Uczniom ze spektrum autyzmu zapewniono nauczyciela wspomagającego oraz dodatkowo pomoc nauczyciela. Dla dzieci przewlekle chorych opracowano indywidualny program pracy oraz procedury postępowania w przypadku zaostrzenia objawów chorobowych. <p>Infrastruktura i bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe dostosowały swoją infrastrukturę do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez budowę podjazdów, dostosowanie sal lekcyjnych i toalet oraz wyznaczanie specjalnych „niebieskich” miejsc parkingowych, - w szkołach (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 i Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3) utworzono tzw. „kącki wyciszeń” dla dzieci wrażliwych na bodźce oraz specjalnie wyposażone „Sale Doświadczania Świata”. <p>Wyposażenie i technologie wspomagające:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w procesie dydaktycznym jaworznicka oświata wykorzystywała m.in. tablice i dywany interaktywne oraz platformy do stymulacji zmysłów, a także specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjny (np. bieżnię, matę masującą), - szkoły zapewniały indywidualne dostosowania podczas egzaminów maturalnych i zawodowych (np. wydłużony czas pracy).
2.	Podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej w obszarze pracy z osobami z	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia dla kadry pedagogicznej. 2. Organizacja specjalistycznej pomocy. 3. Wyposażenie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Miejski. 2. Placówki oświatowe. 3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. 	<p>1. Szkolenia dla kadry pedagogicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kadra uczestniczyła w regularnych szkoleniach dotyczących pracy z uczniami m.in. z autyzmem, ADHD, mutyzmem wybiórczym, dysleksją oraz zaburzeniami lękowymi i depresyjnymi, - pracownicy poszerzali swoją wiedzę i kwalifikacje m.in. poprzez studia podyplomowe z zakresu logopedii, oligofrenopedagogiki, psychologii

	niepełnosprawnościami.	placówek w pomoce, sprzęt oraz specjalistyczne narzędzia.		<p>oraz terapii pedagogicznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele korzystali z platformy Akademia Librus oraz uczestniczyli w szkoleniach organizowanych w ramach Specjalistycznego Centrum Wspierania Edukacji Włączającej (SCWEW). Szkolenia obejmowały m.in. pierwszą pomoc, neurodydaktykę oraz obsługę technologii wspomagających (np. Lego Braille Bricks). <p>2. Organizacja specjalistycznej pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe zapewniały wsparcie pedagogów specjalnych, w tym specjalistów posługujących się językiem migowym oraz nauczycieli wspomagających proces kształcenia uczniów z niepełnosprawnościami, - dzięki projektom grantowym (m.in. SCWEW), specjalistyczne ośrodki wspierały szkoły ogólnodostępne w realizacji edukacji włączającej. <p>3. Wyposażenie placówek w pomoce, sprzęt oraz specjalistyczne narzędzia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkoły dysponowały tablicami i dywanami interaktywnymi, platformami do stymulacji zmysłów, sprzętem do integracji sensorycznej (SI), a także bieżnikami i matami masującymi, - zakupiono gry, programy komputerowe oraz specjalistyczne oprogramowanie RTV ułatwiające pracę indywidualną. Biblioteki przedszkolne doposażano w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.
3.	Wspieranie oraz motywowanie osób z niepełnosprawnościami do podnoszenia wykształcenia.	1. Propagowanie oferty zdobywania wyższego wykształcenia dla młodzieży z niepełnosprawnościami.	1. Urząd Miejski. 2. Placówki oświatowe. 3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.	<p>Propagowanie oferty zdobywania wyższego wykształcenia dla młodzieży z niepełnosprawnościami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w jaworznickich placówkach oświatowych kładziono duży nacisk na profesjonalne wsparcie uczniów z niepełnosprawnościami w planowaniu ich przyszłości zawodowej. Kluczowym elementem tych działań była diagnoza potencjału uczniów, realizowana m.in. poprzez indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne oraz konsultacje z doradcami zawodowymi. Dzięki ścisłej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Jaworznie w ramach programu „Wsparcie uczniów ze SPE w wyborze szkoły ponadpodstawowej”, młodzież otrzymywała rzetelną pomoc w wyborze dalszego kierunku kształcenia, - wdrażano inicjatywy promujące równość szans na rynku pracy, takie jak udział Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 im. Tadeusza Kościuszki

				w Jaworznie w „Tygodniu Kariery Zawodowej”, czy warsztaty planowania ścieżki zawodowej w Szkole Podstawowej nr 13 w Jaworznie. Działania te nie tylko poszerzały wiedzę uczniów o dostępnych możliwościach, ale także budowały świadomość dotyczącą integracji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.
--	--	--	--	--

KIERUNEK 3: DOSTOSOWANIE ZATRUDNIENIA ORAZ ROZWOJU ZAWODOWEGO DO POTRZEB I MOŻLIWOŚCI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIK REALIZACJI
1.	Diagnoza i aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami.	<p>1. Rozpoznanie oczekiwań pracodawców i osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>2. Promocja rehabilitacji zawodowej wśród pracodawców i osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>3. Realizacja usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.</p> <p>4. Zastosowanie instrumentów rynku pracy i innych form wspierających zatrudnienie.</p>	<p>1. Powiatowy Urząd Pracy.</p> <p>2. Pracodawcy.</p> <p>3. Organizacje pozarządowe.</p>	<p>1. Rozpoznanie oczekiwań pracodawców i osób z niepełnosprawnościami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach analizy rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie przeprowadził badanie dotyczące zapotrzebowania na pracowników wśród lokalnych pracodawców w celu zdiagnozowania możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, - Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie przeprowadził specjalistyczne badania lekarskie i psychologiczne dla 5 osób, umożliwiające wydanie opinii dotyczących ich przydatności zawodowej oraz wskazanie właściwych kierunków szkoleń, - stały kontakt Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie i innych instytucji pomocowych z lokalnymi przedsiębiorcami pozwalał na bieżące monitorowanie potrzeb i barier występujących na rynku pracy. <p>2. Promocja rehabilitacji zawodowej wśród pracodawców i osób z niepełnosprawnościami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowano „Dni Godności Osób z Niepełnosprawnościami” w Jaworznickim Laboratorium Biznesu, które obejmowały prelekcje dla pracodawców na temat ulg, dofinansowań oraz tworzenia miejsc pracy. - Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie współpracował z fundacjami (m.in. Aktywizacja, Sustaine, Caritas) oraz instytucjami (Państwową Inspekcją Pracy) w celu wspierania aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, - Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie zorganizował wystawę „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” oraz warsztaty cyfrowe w Klubie Rozwoju Cyfrowego w Jaworznie dla 44 uczestników w ramach promocji potencjału osób z niepełnosprawnościami,

			<p>- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jaworznie otrzymało nagrodę „Lider Śląskiego Rynku Pracy” podczas XV Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, jako przykład dobrej praktyki w ekonomii społecznej.</p> <p>3. Realizacja usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy:</p> <p>- indywidualne poradnictwo zawodowe świadczone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie – objęto wsparciem doradczym 65 osób z niepełnosprawnościami (w tym 57 osób bezrobotnych i 8 poszukujących pracy),</p> <p>- dzięki prowadzeniu działań z zakresu pośrednictwa pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie 78 osób z niepełnosprawnościami podjęło zatrudnienie lub rozpoczęło prowadzenie działalności gospodarczej,</p> <p>- Warsztat Terapii Zajęciowej PSONI w Jaworznie współpracował z doradcami zawodowymi Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie w celu aktywizacji zawodowej uczestników warsztatów.</p> <p>4. Zastosowanie instrumentów rynku pracy i innych form wspierających zatrudnienie.</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie zrealizował następujące działania, wspierające zatrudnienie:</p> <p>- 10 osób odbyło staże na stanowiskach takich jak grafik, pomoc administracyjna, asystent nauczyciela,</p> <p>- pracami społecznie użytecznymi objęto 2 osoby bezrobotne z niepełnosprawnościami na stanowisku robotnika,</p> <p>- pracami interwencyjnymi objęto 2 osoby,</p> <p>- robotami publicznymi objęto 1 osobę z niepełnosprawnością na stanowisku sprzątaczkę,</p> <p>- zatrudnieniem w ramach dofinansowania wynagrodzenia osoby powyżej 50 roku życia objęto 1 osobę bezrobotną z niepełnosprawnością na stanowisku pomoc kuchenna,</p> <p>- zrealizowano kursy (kierowca, Excel, fakturowanie) dla 4 osób w ramach Funduszu Pracy oraz programu „Wyrównywania różnic między regionami III”,</p> <p>- 5 osobom przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym 4 osobom bezrobotnym m.in. na usługi fotograficzne, prowadzenie salonu kosmetycznego – stylizacja paznokci oraz działalność trenera personalnego,</p> <p>- w ramach zawartej w 2025 r. umowy o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy zatrudniono</p>
--	--	--	--

				<p>1 osobę z niepełnosprawnością poszukującą pracy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,</p> <p>- uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jaworznie w ramach rehabilitacji zawodowej przez cały rok odbywali nieodpłatne praktyki zawodowe w: Jadłodajni Miejskiej w Jaworznie, Hotelu Brojan w Jaworznie, Hotelu dla psów i kotów „Hau Miau” w Jaworznie, w markecie budowlanym Bricoman w Jaworznie, w firmie cateringowej „Gastrosfera” w Jaworznie. Organizatorem praktyk był Warsztat we współpracy z jaworznickimi pracodawcami.</p>
--	--	--	--	--

KIERUNEK 4: REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIK REALIZACJI
1.	Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami.	Dofinansowanie świadczeń i usług rehabilitacyjnych ze środków PFRON.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	<p>Dofinansowanie świadczeń i usług rehabilitacyjnych ze środków PFRON.</p> <p>Wsparcie placówek i rehabilitacja społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Warsztat Terapii Zajęciowej PSONI w Jaworznie finansowany jest w 90% ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, natomiast w 10% ze środków gminy. Z rehabilitacji świadczonej w warsztacie skorzystało 55 osób, - turnusy rehabilitacyjne – przyznano dofinansowanie dla 197 osób (w tym 37 dzieci wraz z opiekunami) na 14 - dniowe wyjazdy wspierające rehabilitację społeczną, - w obszarze sportu, kultury i turystyki zawarto 14 umów, dzięki którym 424 osoby (w tym 306 dzieci) skorzystały z wyjazdów oraz wydarzeń integracyjnych. <p>Likwidacja barier i doposażenie w sprzęt specjalistyczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach likwidacji barier funkcjonalnych podpisano łącznie 46 umów: w tym 22 dotyczące likwidacji barier architektonicznych (m.in. na przystosowanie mieszkań), 19 umów na likwidację barier technicznych (m.in. windy, schodolazy) oraz 5 umów na likwidację barier w komunikowaniu się (m.in. na zakup mówików), - w zakresie dofinansowania przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych udzielono

				wsparcia 526 osobom na zakup m.in. protez, wózków, aparatów słuchowych oraz innych środków pomocniczych. Dodatkowo 20 osób otrzymało wsparcie na zakup rowerów rehabilitacyjnych i komputerów do terapii domowej.
2.	Profilaktyka zdrowotna.	Projekty i programy prozdrowotne.	1. Urząd Miejski w Jaworznie. 2. Podmioty lecznicze.	<p>Projekty i programy prozdrowotne:</p> <p>W zakresie opieki nad osobami starszymi realizowano w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Szpitala Wielospecjalistycznym w Jaworznie program ukierunkowany na poprawę sprawności i samodzielności osób starszych oraz przewlekle chorych. Wsparciem objęto 287 pacjentów, wykonując m.in. 572 testy oceny sprawności (w skali Barthel) oraz blisko 3,5 tys. zabiegów fizjoterapeutycznych. Od września 2025 r. Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Jaworznie, realizujący ww. działania, został włączony w strukturę SP ZOZ Szpitala Wielospecjalistycznego w Jaworznie.</p> <p>W zakresie wspierania rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami realizowano program polityki zdrowotnej ukierunkowany na rozwijanie samodzielności oraz kompetencji społecznych. Wsparciem objęto średnio 49 pacjentów miesięcznie, realizując m.in. ponad 7,7 tys. terapii funkcjonalno-opiekuńczych oraz blisko 3,8 tys. terapii rewalidacyjnych. Rehabilitację dzieci z zaburzeniami rozwoju zapewniały:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie – w ramach pobytu dziennego objęto kompleksową opieką (medyczną, logopedyczną i psychologiczną) 69 dzieci, - Ośrodek Wczesnej Interwencji w Jaworznie – w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia objęto opieką 615 pacjentów, zapewniając wczesną stymulację rozwoju psychomotorycznego. Dodatkowo, w zakresie zwiększania dostępu do terapii i rehabilitacji dzieci realizowano działania finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i objęto nimi 94 dzieci. <p>W zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych Środowiskowy Dom Samopomocy PSONI w Jaworznie objął wsparciem 60 osób z niepełnosprawnością intelektualną lub zaburzeniami psychicznymi. Program koncentrował</p>

				<p>się na treningach funkcjonowania w życiu codziennym oraz poradnictwie psychologicznym, co realnie przyczyniło się do poprawy sprawności podopiecznych.</p> <p>W zakresie zwiększenia dostępności do usług społecznych realizowano w Zespole Lecznictwa Otwartego w Jaworznie projekt „Przyjazne Środowisko 3.0” finansowany ze środków Funduszy Europejskich. Programem objęto 36 osób niesamodzielnych oraz 13 osób z ich najbliższego otoczenia, przyczyniając się do podnoszenia jakości codziennego życia uczestników.</p>
3.	Rozwój infrastruktury w obszarze opieki całodobowej.	<p>1. Utworzenie Centrum Opiekuńczo - Mieszkalnego (COM) dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami w stopniu umiarkowanym oraz znacznym.</p> <p>2. Tworzenie mieszkań chronionych.</p> <p>3. Wsparcie z programów krajowych dedykowane osobom z niepełnosprawnościami.</p>	<p>1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>2. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jaworznie.</p> <p>3. Organizacje pozarządowe.</p>	<p>1. Utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami w stopniu umiarkowanym oraz znacznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach systemowego rozwoju usług mieszkalnictwa miasto Jaworzno podejmuje działania zmierzające do rozszerzenia oferty stacjonarnej opieki wytchnieniowej oraz całodobowej. - w drugiej połowie 2025 roku władze miasta podjęły działania zmierzające do utworzenia mieszkania wspomaganego – (wpisującego się w ideę Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego (COM)). Inicjatywa utworzenia mieszkania wspomaganego skierowana była do dorosłych mieszkańców Jaworzna z niepełnosprawnością intelektualną, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej, stracili wsparcie rodziców lub opiekunów faktycznych bądź przebywają w warunkach lokalowych wymagających natychmiastowej poprawy. Mieszkanie zostało otwarte w I kwartale 2026 r. Prowadzone jest przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jaworznie. - w październiku 2025 r. przedstawiciele jaworznickich instytucji tj. Urzędu Miejskiego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej PSONI, Środowiskowego Domu Samopomocy PSONI oraz Rady Miejskiej uczestniczyli w wizycie studyjnej w Miechowie oraz Szczurowie, w działających tam Centrach Opiekuńczo-Mieszkalnych. Podczas wizyty zapoznano się z funkcjonowaniem obu placówek, w szczególności z modelem organizacyjnym zarządzania placówką, zakresem świadczonych usług i formami wsparcia dla mieszkańców oraz sposobami finansowania.

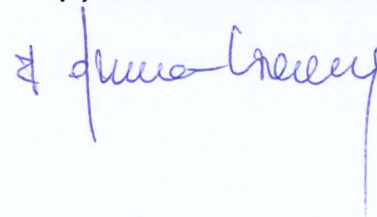
			<p>Po przeprowadzonej wizycie studyjnej stwierdzono, że wdrożenie analogicznego modelu funkcjonowania Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Jaworznie wymaga dalszej analizy potrzeb oraz możliwości organizacyjnych i finansowych.</p> <p>2. Tworzenie mieszkań chronionych oraz treningowych: - Jaworzno realizowało działania w zakresie deinstytucjonalizacji wsparcia, promując rozwój samodzielności poprzez praktyczne treningi funkcjonowania w warunkach domowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt „Mieszkam, więc jestem” – realizowany był w mieszkaniu treningowym współfinansowanym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Stanowił istotny element rehabilitacji społecznej, umożliwiającą prowadzenie intensywnych treningów samoobsługi oraz zaradności życiowej, - w 2025 r. w treningu samodzielności uczestniczyły 33 dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną. <p>Byli to podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy PSONI w Jaworznie, Warsztatu Terapii Zająciowej PSONI w Jaworznie oraz pracujący absolwenci warsztatów.</p> <p>3. Wsparcie z programów krajowych dedykowane osobom z niepełnosprawnościami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miasto aktywnie pozyskiwało środki z funduszy celowych w celu likwidacji barier utrudniających osobom z niepełnosprawnością prowadzenie samodzielnego życia, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie realizował wsparcie w ramach Programu S-A-M! „Dostępne mieszkanie”, polegające na przyznaniu dopłaty do zakupu lub zamiany dotychczasowego mieszkania na lokal pozbawiony barier architektonicznych. W 2025 roku z tej formy wsparcia skorzystała 1 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności poruszająca się na wózku inwalidzkim. Ponadto udzielono wsparcia do wynajmu mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla jednej osoby z niepełnosprawnością w ramach Programu S-A-M! „Mieszkanie dla absolwenta”, - we współpracy Gminy Jaworzno, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz organizacji pozarządowych tj. Warsztatu Terapii Zająciowej przy Polskim Stowarzyszeniu na rzecz
--	--	--	--

				Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jaworznie, Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych realizowano usługi asystencji osobistej oraz opieki wytchnieniowej w formie opieki dziennej lub całodobowej.
--	--	--	--	--

Jaworzno, marzec 2026 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

Patrycja Drobnik – Wasilewska

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU
WSPIERANIA OSÓB STARSZYCH W JAWORZNIE
NA LATA 2021 – 2030
ZA ROK 2025**

Program został przyjęty uchwałą Nr XXXI/405/2021 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 22 kwietnia 2021 r.

KIERUNEK 1: EDUKACJA

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY
1.	Promocja uczenia się przez całe życie i aktywnego starzenia się.	Organizacja kampanii społecznych i informacyjnych.	1. Liczba kampanii – 4. 2. Liczba artykułów – 12 (artykuły okolicznościowe). 3. Liczba reportaży – 6 (Telewizja Katowice w ramach spotkań „Kto nam zabroni” i „Silver Silesia”).	Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku i inne organizacje pozarządowe
2.	Zwiększenie oferty edukacyjnej dla osób starszych.	Wykłady i zajęcia Jaworznickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.	1. Liczba dziedzin nauki – 3, w tym: a) edukacja językowa – 52 spotkania / 594 uczestników, b) szkolenia aktywistów i zarządów – 4 uczestników, c) funkcjonowanie parlamentu seniorów – 2 spotkania.	Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku
3.	Nauka nowych technologii (obsługa komputera, korzystanie z internetu).	Organizacja szkoleń i kursów.	Liczba uczestników szkoleń i kursów – 18 osób („Bezpieczna Cyberprzestrzeń dla Seniorów”).	1. Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku 2. Organizacje pozarządowe
4.	Rozwój świadomości konsumenckiej i wiedzy z zakresu bezpieczeństwa osobistego.	Organizacja kampanii społecznych i informacyjnych.	Liczba kampanii, artykułów i reportaży – 15, w tym: – spotkania edukacyjne Miejskiego Rzecznika Konsumentów z seniorami – 4 spotkania, – cykl spotkań pt. „Starsi = Bezpieczni” z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Jaworznie – 4 spotkania, – cykl spotkań dzielnicowego z seniorami – 4 spotkania, – Kampania Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach pn. "Znamy te numery" w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie, – debaty społeczne dot. bezpieczeństwa seniorów – 2.	1. Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku i inne organizacje pozarządowe 2. Instytucje państwowe i samorządowe
5.	Promocja pozytywnego wizerunku osób starszych.	1. Organizacja kampanii społecznych. 2. Utworzenie strony internetowej „Senior” prowadzonej przez seniorów dla seniorów, na której osoby starsze dzielą się swoimi pasjami i zainteresowaniami, zawierającej filmy edukacyjne.	Liczba kampanii – 1. Promocja Uniwersytetu Trzeciego Wieku i jego działań mająca na celu pozyskanie nowych członków. Utworzono stronę „Senior” www.seniorzy.slaskie.pl . Facebook: jaworznicki utw – zamieszczano informacje z bieżącej działalności Jaworznickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.	1. Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku i inne organizacje pozarządowe 2. Instytucje państwowe i samorządowe

KIERUNEK 2: POMOC INSTYTUCJONALNA

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY
1.	Prowadzenie dziennego domu pomocy społecznej.	Kwalifikowanie i kierowanie do dziennego domu pomocy społecznej.	Liczba uczestników – 29, Liczba osób skierowanych do dziennego domu pomocy społecznej – 34.	1. Organizacja pozarządowa 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie
2.	Prowadzenie Dziennego Domu „Senior – Wigor”.	Kwalifikowanie i kierowanie do dziennego domu „Senior – Wigor”.	Liczba uczestników – 25, Liczba osób skierowanych do dziennego domu „Senior – Wigor” – 33.	1. Organizacja pozarządowa 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie
3.	Zapewnianie pobytu w domach pomocy społecznej różnych typów.	Kwalifikowanie i kierowanie do domów pomocy społecznej.	Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej – 56, Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej – 46.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie
4.	Prowadzenie SP ZOZ Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego.	Kwalifikowanie i umieszczanie osób do Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego funkcjonującego w strukturze SPZOZ Szpitala Wielospecjalistycznego w Jaworznie.	Liczba osób umieszczonych w SP ZOZ – 80, w tym 73 osoby powyżej 60 r. ż.	SP ZOZ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Jaworznie od 1 września 2025 r. SP ZOZ Szpital Wielospecjalistyczny w Jaworznie
5.	Rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy.	Tworzenie Klubów Seniora i innych miejsc rozwijających pasje i zainteresowania.	Liczba działających Klubów Seniora i innych miejsc – 5, w tym: 1. Klub Senior+, przy ulicy Jana Matejki 24d – 29 uczestników. 2. Klub Senior+, przy ulicy Bocznej 7k – 23 uczestników. 3. Klub Senior + przy ul. Wąskiej 2 – 29 uczestników. 4. Dzienny Dom Pomocy „Pora Seniora” przy ul. Wygoda 58 – 15 uczestników. 5. Fundacja „Mój Czas dla Seniora” im. Wandy i Józefa – średnio w spotkaniach uczestniczyło ok. 12 osób.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie 2. Organizacje pozarządowe 3. Inne podmioty
6.	Dostosowanie oferty mieszkaniowej do możliwości finansowych, wieku i potrzeb.	Umożliwienie zmiany mieszkań.	Liczba zamian mieszkań: - zamiana lokalu oddawanego w najem socjalny lokalu na lokal mieszkalny z zasobu Gminy Miasta Jaworzna – 3, - oddanie lokalu w najem na czas nieoznaczony, w ramach Porozumienia o współpracy podmiotów realizujących „KOMPAS” Program rewitalizacji społecznej lokali oddawanych w najem socjalny lokalu w Jaworznie – 1.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie 2. Miejski Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Jaworznie 3. Biuro Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Jaworznie

7.	Udzielanie informacji o świadczeniach i usługach – koordynacja usług.	Utworzenie Centrum Wsparcia Seniorów.	Działania informacyjne w zakresie świadczeń i usług dla seniorów były realizowane w sposób ciągły przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie oraz inne podmioty, w szczególności poprzez udzielanie informacji bezpośrednich, telefonicznych, publikacje na stronach internetowych oraz współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.	1. Urząd Miejski w Jaworznie 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie 3. Organizacje pozarządowe
----	---	---------------------------------------	---	--

KIERUNEK 3: ŚWIADCZENIA MATERIALNE I USŁUGI SPOŁECZNE

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY
1.	Wspieranie finansowe i rzeczowe osób potrzebujących.	Przyznawanie świadczeń pieniężnych i rzeczowych przewidzianych ustawami.	Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych – 217. Liczba osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych – 36.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie
2.	Rehabilitacja społeczna i zawodowa.	Przyznawanie świadczeń przewidzianych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	Liczba osób objętych dofinansowaniem w ramach rehabilitacji społecznej – 602, w tym: – likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i barier technicznych – 35 osób, – nabycie sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – 371 osób, – sport, kultura, rekreacja i turystyka – 118 osób, – turnusy rehabilitacyjne – 78 osób.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie
3.	Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.	Przyznawanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami.	1. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie – 283 osoby. 2. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych przez Zespół Lecznictwa Otwartego Sp. z o. o. w ramach projektu „Przyjazne Środowisko 3.0” – 36 osób. 3. Liczba osób objętych opieką wytchnieniową – 49 osób (łącznie liczba godzin 3 858). 4. Liczba osób korzystających z usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością – 33 osoby (łącznie liczba godzin 5 348).	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie 2. Organizacje pozarządowe 3. Inne podmioty
4.	Przygotowanie rodzin do pełnienia funkcji opiekuńczych.	1. Edukacja rodzin. 2. Motywowanie rodzin do sprawowania opieki nad starszymi / niepełnosprawnymi członkami.	Liczba rodzin zmotywowanych i przygotowanych do sprawowania opieki nad osobami zależnymi – ok. 150 rodzin objętych wsparciem.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie 2. Organizacje i instytucje realizujące usługi
5.	Podnoszenie jakości usług opiekuńczych	1. Standaryzacja usług. 2. Specjalizacja kadr opiekuńczych	1. Liczba obszarów objętych standaryzacją usług opiekuńczych – 4, w tym: - pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie

	i dostosowanie ich do potrzeb.	w zakresie specyficznych schorzeń np. choroba Alzheimera. 3. Umożliwienie opieki długo lub krótkoterminowej nad osobą starszą, w przypadku hospitalizacji opiekuna lub opieki wytchnieniowej.	- opieka higieniczna, - zalecona przez lekarza pielęgnacja, - zapewnienie kontaktów z otoczeniem. 2. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, kursach i seminariach – 5.	2. Organizacje i instytucje realizujące usługi
6.	Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.	Teleopieka	Liczba osób objętych teleopieką – 140, w tym: - w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie – 104 osoby, - w ramach działań Zespołu Lecznictwa Otwartego – 36 osób. Wsparcie polegało na zapewnieniu dostępu do opasek bezpieczeństwa oraz całodobowego monitoringu stanu bezpieczeństwa seniorów.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie 2. Instytucje ochrony zdrowia 3. Inne podmioty

KIERUNEK 4: OPIEKA ZDROWOTNA I PROFILAKTYKA

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.	Rozwój bazy leczniczej.	1. Liczba miejsc świadczenia opieki zdrowotnej: - podstawowa opieka zdrowotna – 8, - ambulatoryjna opieka specjalistyczna – 4. 2. Liczba i nazwa form opieki zdrowotnej – 2 formy opieki: podstawowa opieka zdrowotna i ambulatoryjna opieka specjalistyczna.	Instytucje ochrony zdrowia
2.	Promowanie zachowań prozdrowotnych, w tym aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia.	Prowadzenie kampanii promocyjno – informacyjnych.	Liczba akcji promocyjno–informacyjnych – 3, w tym: - cykl warsztatów dla seniorów pn. „Profilaktyka zdrowotna – kluczowe wyzwania związane ze zdrowiem seniorów – 42 uczestników, - działania informacyjne realizowane przez Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku – ok. 800 materiałów informacyjnych.	1. Wydział Zdrowia Urzędu Miejskiego w Jaworznie 2. Organizacje pozarządowe 3. Instytucje ochrony zdrowia
3.	Profilaktyka zdrowotna.	Wprowadzenie profilaktycznych programów badań.	1. Liczba programów profilaktycznych – 3, w tym: - „Opieka geriatryczna skierowana na poprawę sprawności osób starszych przewlekle chorych”, - „Profilaktyka grypy w Jaworznie – szczepienia ochronne dla seniorów przebywających w Domu Pomocy Społecznej w Jaworznie, SP ZOZ Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym w Jaworznie, - „Program Promocji Zdrowia dla Miasta Jaworzna na lata 2021 – 2025”. 2. Liczba osób korzystających z programów – ok. 356.	1. Wydział Zdrowia Urzędu Miejskiego 2. Instytucje ochrony zdrowia

KIERUNEK 5: AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I KULTURALNA

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY
1.	Rozwój różnorodnych form twórczości i ruchu artystycznego starszego pokolenia.	Organizacja wystaw, pokazów i konkursów twórczości seniorów.	<p>1. Liczba wydarzeń kulturalnych – 83.</p> <p>2. Liczba zajęć cyklicznych – 9.</p> <p>3. Liczba uczestnictw w wydarzeniach i zajęciach – 13 067, w tym:</p> <p>a) wydarzenia – 8 595, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie – 5 444 (wystawy, pokazy/spektakle teatralne, warsztaty, festiwale, koncerty, pikniki), - Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie – 453 (wystawy malarstwa, rękodzieła, grafiki, konkursy, pokazy działalności literackiej i artystycznej), - ATElier Kultury – 1 852 (zajęcia taneczne, zajęcia chóralskie, spotkania zespołów regionalnych, zajęcia teatralne, Tai Chi dla seniorów, warsztaty artystyczne, biesiady, festyny, wieczory poetyckie), - Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku – 846 (spotkania poetycko-patriotyczne, wyjścia do teatru, kina, zabawy taneczne, spotkania opłatkowe, spotkania z dziećmi, wydarzenia okolicznościowe np. z okazji Dnia Matki czy zakończenia roku szkolnego), <p>b) zajęcia cykliczne – 5 023, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ATElier Kultury – 3 468 (zajęcia taneczne, chór Uniwersytetu Trzeciego Wieku, spotkania zespołu Jaworzniarki, spotkania zespołu Jeleniarki), - Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku – 1 555 (taniec, trening umysłu, zajęcia chóralskie). 	<p>1. Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie</p> <p>2. Instytucje kultury</p> <p>3. Organizacje pozarządowe</p>
2.	Integracja środowisk osób starszych oraz instytucji i organizacji.	Organizacja Tygodnia Seniora.	<p>1. Liczba wydarzeń w ramach Tygodnia Seniora – 11.</p> <p>2. Liczba uczestnictw w wydarzeniach – 2 823, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie – 2 170 (koncerty, zabawa taneczna, trening/zajęcia sportowe, spotkanie poetycko-muzyczne, seans filmowy, biesiada), - ATElier Kultury – 653 (koncerty, wieczór taneczny, spotkania seniorów z fizjoterapeutą). 	<p>1. Urząd Miejski w Jaworznie</p> <p>2. Instytucje i Organizacje</p>

KIERUNEK 6: AKTYWIZACJA SPORTOWA I TURYSTYCZNO – REKREACYJNA

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY
1.	Rozwijanie i wspieranie zorganizowanych zajęć aktywności fizycznej.	<p>1. Organizacja zajęć ruchowych i sportowych.</p> <p>2. Organizacja wycieczek krajoznawczych i turystycznych.</p> <p>3. Organizacja</p>	<p>1. Liczba zajęć, wycieczek, imprez – 1 724.</p> <p>2. Liczba uczestnictw – 5770, w tym:</p> <p>a) zajęcia, wycieczki, imprezy – 3 282</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie – 2 098 (zajęcia sportowe, rajdy i marsze Nordic Walking, zabawy taneczne, wydarzenia sportowe), - Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie – 366 (inicjatywy ruchowe i prozdrowotne), 	<p>1. Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie</p> <p>2. Organizacje sportowe i turystyczne</p> <p>3. Inne instytucje</p>

		impresz rekreacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Dniowe Domy Pomocy Społecznej – 165 (zajęcia ruchowe, wydarzenia integracyjne, wycieczki), - Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku – 135 (zajęcia sportowe i rekreacyjne, wycieczki, turnusy). - Kluby „Senior+” – 518 (zajęcia: edukacyjne, kulturalno-oświatowe, sportowo-rekreacyjne, usługi psychologiczne, aktywizacji ruchowej, terapii zajęciowej). b) zajęcia cykliczne – 2 488 - Dniowy Dom Pomocy Społecznej – 65 (zajęcia z fizjoterapeutą, gimnastyka grupowa i indywidualna), - Jaworznicki Uniwersytet Trzeciego Wieku – 2 423 (zajęcia manualne, joga, gimnastyka na basenie, tai-chi, nordic walking). 	
--	--	------------------------	---	--

KIERUNEK 7: WSPÓLPRACA SAMORZĄDU Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

LP.	DZIAŁANIE	SPOSÓB REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY
1.	Wsparcie merytoryczne i finansowe organizacji pozarządowych przez samorząd.	1. Przeprowadzanie szkoleń i konsultacji.	1. Ilość szkoleń i konsultacji – 2, w tym: - Forum Organizacji Pozarządowych, - Spotkanie informacyjne dot. omówienia zasad prawidłowego składania ofert w otwartych konkursach ofert. 2. Ilość uczestników szkoleń i konsultacji – ok. 65.	Urząd Miejski w Jaworznie
		2. Przyznawanie dotacji z budżetu gminy na realizację zadań publicznych.	1. Ilość organizacji, które otrzymały dotację – 6. 2. Ilość dofinansowanych projektów – 6. 3. Ilość beneficjentów projektów – ok. 1 130.	Urząd Miejski w Jaworznie
2.	Współpraca międzypokoleniowa, w tym wolontariat wewnątrz i międzypokoleniowy.	1. Stworzenie wykazu potrzeb. 2. Pozyskiwanie wolontariuszy i ich szkolenie. 3. Kierowanie wolontariuszy do pracy. 4. Organizowanie samopomocy.	W 2025 r. realizowano działania w zakresie rozwoju wolontariatu międzypokoleniowego we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami pomocy społecznej. Pozyskano i przeszkolono 18 wolontariuszy, natomiast łącznie w działaniach uczestniczyło 169 wolontariuszy zaangażowanych w realizację zadań w różnych podmiotach. Współpraca obejmowała m.in. Hospicjum Homo-Homini im. Św. Brata Alberta w Jaworznie, Kluby Senior+, Dniowy Dom „Senior Wigor” oraz Dom Pomocy Społecznej w Jaworznie. Potrzeby w zakresie wolontariatu identyfikowano na bieżąco we współpracy z partnerami.	Organizacje pozarządowe
3.	Dialog społeczny	Współpraca z Radą Seniorów Miasta Jaworzna.	Liczba spotkań i konsultacji – 9 posiedzeń Rady Seniorów.	1. Urząd Miejski w Jaworznie 2. Rada Seniorów. 3. Organizacje pozarządowe.

Jaworzno, marzec 2026 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

Wiesława Szadkowska

W. Szadkowska

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO
PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W JAWORZNIE NA LATA 2025 – 2027
ZA ROK 2025**

Program został przyjęty uchwałą Nr VIII/95/2024 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 listopada 2024 r.

KIERUNEK 1: PROMOWANIE I ROZWÓJ RÓŻNYCH FORM RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

LP.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA
1.	Promowanie rodzinnej pieczy zastępczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na terenie miasta znajdował się baner promujący rodzinną pieczę zastępczą. 2. Na portalu społecznościowym Facebook Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie zamieszczono 19 postów służących promocji rodzicielstwa zastępczego. 3. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej uczestniczyli w pikniku szkolnym na terenie Jaworzna, podczas którego promowali rodzicielstwo zastępcze. 4. Pracownicy Młodzieżowego Domu Kultury im. Jaworzniaków w Jaworznie wręczali osobom odwiedzającym zakładki do książek z treściami promującymi rodzinną pieczę zastępczą. 5. Pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jaworznie i jej filii wręczali osobom wypożyczającym książki, zakładki do książek z treściami promującymi ideę rodzicielstwa zastępczego. 6. Na terenie Urzędu Miejskiego w Jaworznie przy Placu Górników 5 w Jaworznie ustawiono roll – up promujący rodzinną pieczę zastępczą oraz informujący o poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze. 7. Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w ramach projektu „Nowy wymiar pieczy zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie”, na terenie Ośrodka Edukacji Ekologiczno – Geologicznej Geosfera, zorganizowano piknik rodzinny. Zaproszono rodziny zastępcze, a także mieszkańców Jaworzna zainteresowanych tematyką rodzicielstwa zastępczego. 8. Przez 5 tygodni w Jaworznie prezentowana była wystawa fotograficzna wypożyczona z Fundacji EY promująca rodzinną pieczę zastępczą pn. „Ludzie, którzy mogą wiele zmienić”. Wystawę zaprezentowano w 5 miejscach: Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie, Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie, Kolegiacie św. Wojciecha i św. Katarzyny w Jaworznie, Centrum Handlowym Galena w Jaworznie i Młodzieżowym Domu Kultury im. Jaworzniaków w Jaworznie. W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie zorganizowano uroczyste otwarcie wystawy, natomiast w domu kultury uroczysty finał. Informacje o wędrownicy wystawy zamieszczano na bieżąco w mediach społecznościowych Ośrodka. 9. Na łamach tygodnika społeczno – kulturalnego „Puls Jaworzna” ukazał się artykuł pt. „Szansa na nowy początek”, informujący o prezentowanej w Jaworznie wystawie objazdowej „Ludzie, którzy mogą wiele zmienić”. Na profilu portalu społecznościowego tego wydawnictwa zamieszczono post informujący o obecności wystawy w Jaworznie. 10. Zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci z rodzin zastępczych na najpiękniejszą kartkę

		<p>bożonarodzeniową. Uroczyste ogłoszenie wyników i wręczenie nagród odbyło się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie.</p> <p>11. W ramach projektu „Nowy wymiar pieczy zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie” zorganizowano zabawę mikołajkową dla dzieci z rodzin zastępczych.</p>
2.	Pozyskiwanie kandydatów do realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej.	<p>1. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze realizowano poprzez działania informacyjno-promocyjne, współpracę z instytucjami lokalnymi, organizację spotkań informacyjnych oraz indywidualne konsultacje z osobami zainteresowanymi pełnieniem funkcji rodziny zastępczej.</p> <p>2. Efektem prowadzonych działań było utworzenie 2 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.</p> <p>3. Przeprowadzono 19 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.</p> <p>4. Psycholog wydał 19 opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na podstawie przeprowadzonych badań psychologicznych kandydatów.</p> <p>5. Podjęto współpracę z 15 nowymi rodzinami zastępczymi, z czego z 13 spokrewnionymi, 2 niezawodowymi.</p>
3.	Szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do pełnienia zadań rodzinnej pieczy zastępczej.	<p>1. Skierowano 7 osób na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, które zostało przeprowadzone przez Fundację Rodzina Plus z siedzibą w Krakowie.</p> <p>2. Zakwalifikowano 7 osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz wydano 7 zaświadczeń kwalifikacyjnych, zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej. Osoby te zostały ustanowione rodziną zastępczą niezawodową.</p> <p>3. Skierowano 2 osoby na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, które zostało przeprowadzone przez Fundację Rodzina Plus z siedzibą w Krakowie.</p> <p>4. Zakwalifikowano 2 osoby do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz wydano 2 zaświadczenia kwalifikacyjne, zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.</p>

KIERUNEK 2: WSPIERANIE ISTNIEJĄCYCH FORM RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

LP.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA
1.	Wspieranie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej oraz wychowanków tych form.	<p>1. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 117 rodzin zastępczych oraz 169 wychowanków tych rodzin.</p> <p>2. W rodzinach zastępczych zostało umieszczonych 35 dzieci.</p> <p>3. W ramach projektu „Nowy wymiar pieczy zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie” zorganizowano szkolenie pn. „Jak dbać o dziecko z niepełnosprawnościami”, z którego skorzystało 30 osób.</p> <p>4. Zorganizowano grupę wsparcia dla rodzin zastępczych, z której skorzystało 5 osób.</p> <p>5. Pozyskano 2 wolontariuszy gotowych do wspierania dzieci z rodzin zastępczych w nauce szkolnej. Z tej formy wsparcia skorzystały 2 osoby.</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 6. Zapewniono wsparcie 4 rodzinom pomocowym, które przejęły opiekę nad dziećmi, w sytuacjach czasowej niemożności sprawowania opieki przez rodziny zastępcze. 7. Zatrudniono 9 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz przy pracach gospodarczych w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinie zastępczej niezawodowej. 8. Sporządzono 13 pozwów o alimenty na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które skierowano do Sądu Rejonowego w Jaworznie oraz innych właściwych miejscowo sądów. 9. Opracowano 10 indywidualnych programów usamodzielnienia dla wychowanków rodzin zastępczych przygotowujących ich do osiągnięcia pełnoletności i rozpoczęcia procesu usamodzielnienia. 10. Sporządzono 50 etapowych ocen indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. 11. Rodziny zastępcze mogły skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej dostępnej w ramach lokalnego systemu wsparcia. 12. Rodzinom zastępczym oraz ich wychowankom zapewniono dostęp do specjalistycznych form wsparcia, w tym psychologicznego, z którego skorzystało 5 rodzin zastępczych. 13. W ramach projektu „Nowy wymiar pieczy zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie”: <ol style="list-style-type: none"> a) przeprowadzono 2 warsztaty plastyczne dla 30 dzieci z cyklu „Z rodziną zastępczą można więcej”, b) zorganizowano spotkanie mikołajkowe dla 30 dzieci, c) zorganizowano wsparcie edukacyjne dla 30 dzieci w postaci korepetycji.
2.	Wsparcie finansowe rodzin zastępczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wypłacono 1 678 obligatoryjnych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w łącznej wysokości 1 909 840,51 zł oraz 454 obligatoryjnych dodatków na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w wysokości 132 758,59 zł, a także 12 obligatoryjnych świadczeń w postaci środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym w wysokości 35 808,08 zł. 2. Wypłacono 30 fakultatywnych świadczeń dla rodzin zastępczych, tj.: 3 dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wysokości 2 500,00 zł, 25 świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka w wysokości 25 700,00 zł oraz 2 świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – w wysokości 1 000,00 zł.

KIERUNEK 3: POWRÓT DZIECKA Z PIECZY ZASTĘPCZEJ DO RODZINY

LP.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA
1.	Podejmowanie działań zmierzających	<p>Działania zmierzające do powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej, które umożliwiły powrót 9 dzieci pod opiekę rodziców, obejmowały w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazanie 38 informacji o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej do Działu Aktywizacji

do powrotu dziecka do rodziny.	<p>i Wsparcia Rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Skierowanie 32 wniosków do Zespołu Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie o objęcie wsparciem rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej celem reintegracji rodzinnej. 3. Objęcie wsparciem przez asystentów rodziny – 32 rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, w celu umożliwienia ich powrotu pod opiekę rodziców. 4. Bieżącą współpracę z rodzinami naturalnymi dzieci, ukierunkowaną na poprawę ich funkcjonowania opiekuńczo-wychowawczego. 5. Analizę sytuacji rodzinnej i bytowej rodziców pod kątem możliwości powrotu dziecka do domu rodzinnego. 6. Organizowanie i monitorowanie kontaktów dzieci z rodzinami naturalnymi. 7. Współpracę z sądem oraz instytucjami zaangażowanymi w proces reintegracji rodziny. 8. Przygotowanie dzieci i ich rodzin do ponownego wspólnego funkcjonowania.
--------------------------------	---

KIERUNEK 4: POMOC W USAMODZIELNIENIU I INTEGRACJI ZE ŚRODOWISKIEM PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

LP.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA
1.	Podejmowanie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pracownicy socjalni objęli wsparciem 54 pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, poprzez wielozakresowe wsparcie mające na celu wprowadzenie osoby objętej procesem usamodzielnienia do podjęcia samodzielnego, dojrzałego życia i integracji ze środowiskiem lokalnym. Pracownicy nadzorowali realizację indywidualnych programów usamodzielnienia ww. podopiecznych. 2. Podjęto współpracę z 7 osobami, które opuściły pieczę zastępczą i złożyły wniosek o pomoc na kontynuowanie nauki. 3. Utrzymywano stałą współpracę ze szkołami. 4. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 27 pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali się pozostać w rodzinach zastępczych. 5. Zapewniono 8 pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej wsparcie specjalistyczne w postaci terapii, realizowane w ramach projektu „Nowy wymiar pieczy zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie”. 6. Pracownicy socjalni pełnili funkcję opiekuna w procesie usamodzielnienia dla 18 podopiecznych. 7. Sporządzono 4 wywiady środowiskowe z rodzinami zastępczymi lub wychowankami kontynuującymi naukę w celu udzielenia pomocy finansowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej (zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne). 8. W ramach projektu „Nowy wymiar pieczy zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie” przeprowadzono warsztaty dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej pn. „Kontakty z instytucjami użyteczności publicznej” oraz „Nauka wypełniania druków urzędowych”. 9. Skierowano 10 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do poradnictwa specjalistycznego w zakresie wsparcia psychologicznego. 10. 2 pełnoletnich wychowanków opuściło Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Dobry Dom”

		<p>w Jaworznie, natomiast 3 osoby opuściły Powiatową Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą w Jaworznie. Opiekunami ich procesu usamodzielnienia byli wychowawcy placówek, którzy wspierali ich w opracowywaniu indywidualnych programów usamodzielnienia, załatwianiu wszelkich formalności oraz pokonywaniu trudności życiowych.</p> <p>11. Usamodzielnianych wychowanków placówek wspierali: psycholog, pedagog oraz pracownik socjalny. Wychowankowie objęci są wsparciem psychologiczno-pedagogicznym do 3 lat od dnia opuszczenia placówki opiekuńczo-wychowawczej.</p> <p>12. W ramach zorganizowanego pikniku z okazji Dnia Dziecka młodzież placówek opiekuńczo-wychowawczych miała możliwość integracji z byłymi wychowankami, którzy uczestniczyli w wydarzeniu wraz ze swoimi dziećmi.</p>
2.	Pomoc finansowa dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	<p>Objęto wsparciem finansowym pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili zarówno rodzinną, jak i instytucjonalną pieczę zastępczą. Udzielono następujących form pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pomoc na kontynuowanie nauki – 497 świadczeń w łącznej wysokości 374 667,70 zł, – pomoc na usamodzielnienie – 10 świadczeń w łącznej wysokości 81 138,00 zł, – pomoc na zagospodarowanie – 10 świadczeń w łącznej wysokości 28 748,95 zł.
3.	Pomoc wychowankom pieczy zastępczej w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie prowadził 3 mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, w celu przygotowywania ich do samodzielnego życia, w tym nabywania umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, gospodarowania budżetem oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym. Z tej formy wsparcia skorzystało 8 osób. 2. Sporządzono 20 kontraktów mieszkaniowych w celu zakwalifikowania do pobytu w mieszkaniu treningowym. 3. Zaopiniowano 9 wniosków pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej o przydział mieszkania z zasobów gminy oraz podjęto współpracę z Miejskim Zarządem Nieruchomości Komunalnych w Jaworznie w związku z ich złożeniem. 4. 1 osoba uzyskała mieszkanie z zasobów gminy.
4.	Pomoc wychowankom pieczy zastępczej w podjęciu zatrudnienia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skierowano 6 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie w celu uzyskania poradnictwa specjalistycznego ukierunkowanego na aktywizację zawodową. 2. Systematycznie motywowano wychowanków pieczy do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz korzystania ze szkoleń oraz staży.

KIERUNEK 5: WSPIERANIE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH W WYPEŁNIANIU STANDARDÓW OPIEKI I WYCHOWANIA DZIECI

LP.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA
1.	Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 miejsc dla	<ol style="list-style-type: none"> 1. W 2025 r. jaworznickie placówki objęły opieką 48 wychowanków w wieku od 6 do 18 lat, w tym 29 dzieci w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej oraz 19 dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dobry Dom”. W ciągu roku przyjęto 7 nowych wychowanków do Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej (w tym 7 interwencyjnie) oraz 3 do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dobry Dom”.

<p>dzieci powyżej 10 roku życia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Przez cały rok obie placówki spełniały obowiązujące standardy opieki określone w przepisach prawa, w tym wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. 3. Zgodnie z ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich w placówkach obowiązywały wdrożone Standardy Ochrony Małoletnich.
<p>2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Jaworznie, Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Jaworznie i Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dobry Dom” w Jaworznie.</p>	<p>W trakcie 2025 r. 26 pracowników Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz obu placówek opiekuńczo-wychowawczych regularnie korzystało z różnych form doskonalenia zawodowego.</p> <p>Szkolenia obejmowały w szczególności zakresy: „Prawo Pracy”, „Jak wyciszać dzieci podczas lekcji – techniki relaksacyjne dla uczniów. Jak integrować klasę”, „Gimnastyka mózgu P. Dennisona (kinezylogia edukacyjna) – terapia oparta na założeniu, że ruch jest podstawą uczenia się”, „Sprawozdawczość budżetowa w zakresie operacji finansowych w jednostkach samorządu terytorialnego i ich jednostkach organizacyjnych za I kwartał 2025 r.”, „Świadectwa pracy 2025, wszystko co trzeba wiedzieć podczas wydawania świadectwa”, „Regulamin pracy i regulamin wynagrodzeń, kluczowe zapisy w tych dwóch dokumentach”, „Uprawnienia SEP”, „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami dzieci”, „Dociekania filozoficzne z dziećmi i młodzieżą”, „Podstawowe zagadnienia VAT”, „Dyrektywa o jawności wynagrodzeń od 2026 r. jak się przygotować?”, „Obowiązek przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, procedura mobbingowa”, „Omówienie podstawowych terminów, procedur oraz zapoznanie z postępowaniem w przypadku sytuacji naruszenia ochrony danych osobowych”, „Ochrona danych osobowych”, „Diagnoza sytuacji klienta pomocy społecznej oraz sporządzanie oceny w ramach rodzinnego wywiadu środowiskowego”, „Oblicza stresu – techniki redukcji”, „Efektywna komunikacja w małym zespole – klucz do sukcesu”, „Kurs kierownika (opiekuna) wycieczek”, „Prawo pracy w praktyce w II połowie 2025 r. najnowsze zmiany w przepisach”, „Nauczyciel w obliczu agresji”, „Praca z NIE trudnym rodzicem”, „Ochrona ludności i obrony cywilnej”, „Uczeń poza kontrolą i normą. Jak reagować na agresję, autoagresję i zachowania niszczycielskie w klasach I – III”.</p> <p>Ponadto pracownicy rozwijali swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w studiach wyższych i zawodowych: „Edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera”, „Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza”, „Resocjalizacja z profilaktyką”.</p>

KIERUNEK 6: PODNIENIE JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH DZIECKU I RODZINIE W OBSZARZE PIECZY ZASTĘPCZEJ

LP.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA
1.	<p>Podjęcie działań zmierzających do podniesienia jakości usług świadczonych w zakresie pomocy dziecku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych 11 pracowników Działu Pieczy Zastępczej uczestniczyło w szkoleniach, webinarach, konferencjach. 2. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej brali udział w forach pieczy zastępczej organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach, z udziałem przedstawicieli z całego województwa śląskiego. 3. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych pozostawali w stałej i systematycznej współpracy ze środowiskiem lokalnym, w szczególności

i rodzinie w obszarze pieczy zastępczej.	<p>z sądem oraz instytucjami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.</p> <p>4. W ramach współpracy z fundacjami oraz innymi organizacjami piecza zastępcza była wspierana przez darczyńców, którzy przekazywali pomoc rzeczową i finansową na rzecz dzieci oraz wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>5. W okresie sprawozdawczym realizowano projekt „Nowy wymiar pieczy zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021 – 2027, Priorytet FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.07 – Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.</p>
--	--

W niniejszym sprawozdaniu, poza danymi i wskaźnikami wynikającymi z Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 – 2027, uwzględniono również dodatkowy kierunek określony w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Jaworzna na lata 2021 – 2030.

SZKOLENIA PRACOWNIKÓW I RODZIN ZASTĘPCZYCH

LP.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI ZADANIA
1.	Szkolenia pracowników.	<p>11 pracowników Działu Pieczy Zastępczej podjęło różne formy doskonalenia zawodowego. Szkolenia obejmowały następującą tematykę: „Budowanie odporności psychicznej dzieci i młodzieży w świetle współczesnych wyzwań”, „Jak pomóc dziecku z ADHD w przedszkolu, w szkole i w domu”, „Dziecko w spektrum autyzmu w grupie - wyzwania i rozwiązania”, „Syndrom grzecznego dziecka i jego wpływ na samoocenę – jak budować pewność siebie u dzieci, które boją się błędów”, „Bezpieczeństwo w sieci i odpowiedzialność cyfrowa”, „Dlaczego dziecko nie słucha”, „Metoda na terapię czy wołanie o pomoc”, „Rozwój mowy i komunikacji u dzieci”, „Autyzm czy nie? Jak odróżnić spektrum autyzmu od innych trudności rozwojowych u dzieci”, „Relacje mają moc – o rodzinie, kryzysie i przywracaniu równowagi”, „Budowanie sieci wsparcia dla rodzin zastępczych”, „Pracownicy systemu pomocy społecznej. Komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, trudne sytuacje”, „Rola i jakość komunikacji interpersonalnej w procesie współpracy z klientem pomocy społecznej”, „TUS jako metoda pracy z osobami dorosłymi”, „Depresja u nastolatków. Zachowania samobójcze. Czynniki chroniące w zachowaniach problemowych młodzieży”, „Rola pracowników socjalnych w zapobieganiu zachowaniom samobójczym”, „Pierwsza pomoc psychologiczna czyli jak udzielać wsparcia klientowi w trudnej lub kryzysowej sytuacji życiowej”, „Cyfrowy świat dzieci i nastolatków – jak chronić przed nadmiarem ekranów”, „Siła więzi jako czynnik chroniący przed zagrożeniem online”, „Jak wspierać młodzież w budowaniu systemu wartości”, „Jak rozmawiać z dzieckiem doświadczającym kryzysu psychicznego bądź krzywdzenia”, „Jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice”, „Arteterapia w leczeniu traumy”, „Mentalizacja jako czynnik ochrony pomiędzy pozabezpiecznym przywiązaniem a rozwojem zaburzeń psychopatologicznych”, „Konsekwencje dorastania w rodzinie z problemem uzależnienia”, „Przemoc seksualna wobec dziecka”, „Wpływ dzieciństwa na wybór partnera w dorosłości”, „Nowe technologie cyfrowe a ryzyko e-uzależnienia”.</p>
2.	Szkolenia rodzin zastępczych.	<p>Rodziny zastępcze kierowano do udziału w szkoleniach w celu doskonalenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności w zakresie pracy z dziećmi z deficytami, zaburzeniami i niepełnosprawnościami. Przekazywano im również informacje o dostępnych formach wsparcia szkoleniowego, w tym ofertę Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaworznie.</p>

	Zorganizowano szkolenie pn. „Jak dbać o dziecko z niepełnosprawnościami” w ramach projektu „Nowy wymiar pieczy zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie”. Uczestniczyło w nim 30 osób.
--	--

W okresie sprawozdawczym podejmowano również działania wpisujące się w proces deinstytucjonalizacji systemu wsparcia dziecka i rodziny. Podejmowane inicjatywy koncentrowały się przede wszystkim na wzmacnianiu rodzinnych form pieczy zastępczej oraz promowaniu opieki nad dzieckiem w środowisku jak najbardziej zbliżonym do warunków rodzinnych.

W ramach realizowanych działań prowadzono działania informacyjne i promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, wspierano funkcjonujące rodziny zastępcze poprzez bieżące poradnictwo oraz pracę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a także podejmowano inicjatywy ukierunkowane na pozyskiwanie nowych kandydatów do pełnienia tej funkcji. W wyniku prowadzonych działań utworzono 2 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w efekcie czego łącznie w mieście funkcjonowały 4 rodziny zastępcze zawodowe, a liczba ta wpisała się w limicie określonym w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 – 2027.

Istotnym elementem było również wspieranie rodzin zastępczych w radzeniu sobie z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi oraz wzmacnianie ich kompetencji. Podejmowane działania sprzyjały rozwijaniu rodzinnych form pieczy zastępczej oraz ograniczaniu konieczności kierowania dzieci do instytucjonalnych form opieki. W 2025 r. 2 dzieci zostało przeniesionych z placówek opiekuńczo-wychowawczych do rodzinnej pieczy zastępczej.

Wzmacnianie środowiska rodzinnego jako podstawowego miejsca wychowania dziecka stanowi jeden z kluczowych kierunków rozwoju systemu wsparcia dziecka i rodziny.

Jaworzno, marzec 2026 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

Joanna Kaszuba

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY W JAWORZNIE
NA LATA 2025 – 2027
ZA ROK 2025**

Program został przyjęty Uchwałą Nr VIII/94/2024 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 listopada 2024 r.

Celem głównym Programu jest odnowienie utraconych lub osłabionych zdolności rodziny do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych i aktywizujących oraz poprawę jakości i rozwój świadczonych usług na rzecz rodziny, celem pozostania lub powrotu dziecka do rodziny.

Adresatami Programu są:

1. Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
2. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Program przewiduje następujące kierunki działań:

1. Poprawę sytuacji materialnej rodzin w ramach różnych systemów zabezpieczenia społecznego.
2. Aktywizację zawodową i społeczną.
3. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Reintegrację rodziny.
5. Wsparcie w opiece i procesie wychowania dzieci.
6. Promowanie wartości rodziny.

KIERUNEK 1: POPRAWA SYTUACJI MATERIALNEJ RODZIN W RAMACH RÓŻNYCH SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.

Podejmowano działania mające na celu poprawę sytuacji materialnej rodzin, w szczególności poprzez przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz innych form wsparcia przewidzianych przepisami prawa, co przyczyniło się do poprawy stabilizacji sytuacji materialnej rodzin. Szczegółowe dane liczbowe, w tym zakresie wynikają ze sprawozdawczości rzeczowej poszczególnych komórek organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie.

KIERUNEK 2: AKTYWIZACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA.

Działania w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej rodzin realizowane były przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Jaworznie oraz innymi instytucjami poprzez pracę socjalną, prace społecznie użyteczne, programy aktywizacji zawodowej i społecznej. Podejmowane działania przyczyniły się do zwiększenia aktywności społeczno-zawodowej rodzin.

Działania aktywizacji zawodowej i społecznej	Liczba rodzin z dziećmi	Liczba dzieci w rodzinach
praca socjalna	18	22
prace społecznie użyteczne	6	8
realizacja programów aktywizacji zawodowej i społecznej „PISiZ” i „Uwierz w siebie”	2	2

KIERUNEK 3: WSPIERANIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizowane było poprzez pracę socjalną, asystenturę rodzinną, poradnictwo specjalistyczne oraz działania profilaktyczne i interwencyjne. Wymienione działania przedstawiono w poniższych tabelach.

Analiza sytuacji rodziny oraz przyczyn kryzysu poprzez wykorzystanie narzędzi diagnostycznych.

Narzędzia diagnostyczne	Liczba rodzin z dziećmi
konsultacje psychologiczne indywidualne i w środowisku zamieszkania	93
powoływanie Zespołów Aktywizacji i Wsparcia	13
karty identyfikacji potrzeb i zasobów rodziny	484
praca socjalna	139

W pracy z rodzinami wykorzystywano narzędzia diagnozy i planowania pracy socjalnej dostosowane do sytuacji rodziny. Narzędzia pracy socjalnej wspomagały metodyczne działania pracownika socjalnego i umożliwiały świadczenie jak najwyższej jakości usługi oraz służyły dokumentowaniu jej przebiegu.

Podejmowanie interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

Rodzaj interwencji	Ilość interwencji
interwencje w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia, w tym:	509
interwencje dotyczące naruszenia praw dziecka	249

Liczba podejmowanych interwencji potwierdza istotną rolę pracowników socjalnych w reagowaniu na sytuacje kryzysowe oraz w podejmowaniu działań mających na celu ochronę zdrowia i życia. Interwencje wymagały niezwłocznej reakcji, zaangażowania oraz ścisłej współpracy z innymi służbami i instytucjami, w szczególności z Komendą Miejską Policji w Jaworznie, placówkami ochrony zdrowia oraz Sądem Rejonowym w Jaworznie w celu zapewnienia bezpieczeństwa rodzinom oraz dzieciom. Wysoka liczba interwencji wskazuje na potrzebę dalszego wzmacniania działań profilaktycznych oraz współpracy międzyinstytucjonalnej.

Prowadzenie działań profilaktycznych w celu zapewnienia odpowiednich warunków opiekuńczo-wychowawczych.

Rodziny objęte pomocą specjalistów	Liczba rodzin
wsparcie asystenta rodziny	102
wsparcie pracownika socjalnego	538
wsparcie psychologa	104

Kluczową rolę w prowadzeniu działań profilaktycznych na rzecz rodzin i dzieci było wsparcie asystentów rodziny, pracowników socjalnych oraz psychologów. Zapewniali oni wsparcie rodzinom w tworzeniu odpowiednich warunków opiekuńczo-wychowawczych, udzielali pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, a także wspierali rozwój emocjonalny dzieci.

Działania na rzecz rodzin	Liczba działań
wizyty asystentów w środowisku rodzinnym	1 707
sporządzone opinie asystentów rodziny do instytucji zewnętrznych, w tym opinii do sądu	72
wizyty pracowników socjalnych w środowisku rodzinnym	3 551
sporządzone opinie pracowników socjalnych do instytucji zewnętrznych, w tym opinie do sądu	456

Podejmowane działania przyczyniły się do poprawy funkcjonowania rodzin w zakresie opieki i wychowania dzieci oraz ograniczenia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Prowadzenie pracy socjalnej wspierającej rodzinę w pełnieniu funkcji rodzicielskich.

Wsparciem w formie pracy socjalnej w 2025 r. objęto osoby i rodziny, których sytuacja była w większości przypadków bardzo trudna i wieloproblemowa, co wiązało się z koniecznością pracy wielospecjalistycznej oraz uruchamiania zasobów osoby i rodziny oraz jej otoczenia (bliscy, sąsiedzi), jak również instytucji realizujących cele społeczne. Sprawdzonym narzędziem, które umożliwiało taką pracę było powoływanie Zespołów Aktywizacji i Wsparcia. W 2025 r. z tej formy wsparcia skorzystało 13 rodzin.

Poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne.

W obszarze opiekowania się i wychowywania dzieci prowadzone było poradnictwo psychologiczne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworznie. W 2025 r. z tej formy wsparcia skorzystały 104 rodziny z dziećmi. Ponadto rodziny były kierowane przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jaworznie.

Współpraca z pedagogami i wychowawcami w zakresie realizacji obowiązku szkolnego odbywała się zarówno poprzez kontakt bezpośredni pracownika socjalnego ze szkołą, jak i w ramach Zespołów Aktywizacji i Wsparcia. Praca nad poprawą codziennego funkcjonowania rodziny związana była również ze ścisłą współpracą z kuratorami.

Rodziny z Jaworzna mają możliwość skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego na terenie miasta.

Asystentura rodzinna sprawowana przez asystentów rodziny.

Obszary asystentury rodziny	Liczba rodzin
rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej	102
rodziny dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	21
rodziny objęte monitoringiem po zrealizowaniu planu pomocy	11

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich jest możliwa tylko dzięki współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Asystent rodziny jest częścią systemu pomocy społecznej i pełni kluczową rolę w działaniach wspierających rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Jego głównym celem jest poprawa funkcjonowania rodziny poprzez podniesienie kompetencji rodzicielskich, wsparcie w rozwiązywaniu codziennych problemów oraz edukacja i motywowanie do wprowadzenia trwałych zmian w celu osiągnięcia samodzielności i stabilizacji rodziny. Działania asystentów rodziny przyczyniły się do wzmocnienia kompetencji rodzicielskich oraz ograniczenia konieczności kierowania dzieci do pieczy zastępczej.

Pomoc ze strony rodziny wspierającej.

Obecnie poszukiwane są rodziny zainteresowane współpracą z asystentem rodziny w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie tych rodzin będzie realizowane poprzez pełnienie funkcji rodziny wspierającej.

Tworzenie i realizacja projektów socjalnych wprowadzających nowe oferty wsparcia.

Stworzenie narzędzi pracy socjalnej w ramach realizowanego projektu pn. „Nowe standardy pracy – wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworznie” przyczyniło się do podniesienia jakości pracy na rzecz rodzin oraz dało podstawę do diagnozy problemów i potrzeb mieszkańców Jaworzna, co stanowi wprowadzenie do stworzenia nowych ofert wsparcia, w tym realizacji projektów socjalnych.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie realizował projekt socjalny „Anioły codzienności”, który stanowił ważny element działań wspierających rodzinę i miał na celu poprawę sytuacji życiowej i społecznej osób wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami poprzez integrację oraz zapewnienie dostępu do wsparcia instytucjonalnego. Wsparciem w ramach projektu w 2025 r. objęto 35 osób.

Ponadto rodziny korzystały również z dodatkowych form wsparcia realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym m.in. opieki wytchnieniowej oraz usług asystenckich.

Program „Opieka Wytchnieniowa” adresowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. W 2025 r. wsparciem w ramach programu objęto łącznie 65 osób.

Z programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” skorzystały 42 osoby. Usługa asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością polegała na zapewnieniu wsparcia w wykonywaniu czynności dnia codziennego oraz umożliwieniu aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym w celu zwiększenia samodzielności i niezależności osób objętych wsparciem.

Działania wobec rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” realizowane były zgodnie z zadaniami określonymi w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

Podjęcie działań zmierzających do podniesienia jakości usług świadczonych rodzinie i dziecku

W 2025 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie brali udział w cyklicznych superwizjach grupowych. Regularna superwizja umożliwiła im analizę bieżących problemów występujących w pracy z rodzinami. Ponadto pracownicy mieli możliwość systematycznego monitorowania jakości swojej pracy, co niewątpliwie wpłynęło na utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług i udzielanie profesjonalnej pomocy w zakresie wspierania rodziny.

Ośrodek konsekwentnie wspierał rozwój kompetencji pracowników poprzez ich stały udział w szkoleniach. Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny uczestniczyli w szkoleniach z zakresu pracy z rodziną, obejmujących m.in. tematykę budowania odporności psychicznej dzieci i młodzieży w świetle współczesnych wyzwań, sytuacji dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej oraz problematyki dziecka krzywdzonego. Ponadto brali udział w forum pieczy zastępczej.

Pięciu asystentów rodziny w 2025 r. uczestniczyło w Konferencji oraz XIII Ogólnopolskim Zlocie Asystentów Rodziny poświęconym metodom pracy z rodziną opartym na zaufaniu, budowaniu relacji oraz wiedzy o traumie. W trakcie wydarzenia poruszano również kwestie uwzględniające specyfikę pracy z rodzinami i dziećmi z Ukrainy. Udział w zlocie stworzył możliwość wymiany doświadczeń z przedstawicielami innych jednostek pomocy społecznej oraz podmiotów realizujących zadania w zakresie wspierania rodziny.

Pomoc terapeutyczna i wsparcie rodziny w rozwiązywaniu problemów uzależnień.

W Jaworznie działalność pomocowa dla osób z różnego rodzaju uzależnieniami świadczona była przez:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworznie,
- Poradnię Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia Zespołu Lecznictwa Otwartego Sp. z o. o.,
- Jaworznicke Stowarzyszenie Abstynenckie RAZEM,
- Mitingi Anonimowych Alkoholików na terenie Jaworzna,
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne Oddział w Jaworznie.

KIERUNEK 4: REINTEGRACJA RODZINY.

W ramach działań w kierunku reintegracji rodziny realizowano działania wspierające odbudowę i wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, w szczególności poprzez pracę socjalną, wsparcie asystenta rodziny oraz współpracę z instytucjami na rzecz dziecka i rodziny. Podejmowane działania przyczyniły się do wzmocnienia więzi rodzinnych oraz wspierania procesu powrotu dzieci do rodzin biologicznych. W 2025 r. kontakt z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej utrzymywało 91 rodzin. Z pieczy zastępczej do rodziny powróciło 8 dzieci.

KIERUNEK 5: POMOC W OPIECE I WYCHOWANIU DZIECI.

W ramach wsparcia rodzin w opiece i wychowaniu dzieci realizowano działania umożliwiające dzieciom udział w różnych formach zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych. Wsparcie realizowane było m.in. poprzez działalność placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie miasta, w szczególności świetlicy socjoterapeutycznej „Cichy Kącik” oraz Ogniska Wychowawczego w Jaworznie. W 2025 r. w ramach świetlicy socjoterapeutycznej w zakresie podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych objęto 39 rodzin. Opieką częściową Ogniska Wychowawczego w Jaworznie objęto 47 wychowanków w wieku od 6 do 16 lat. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie realizował zajęcia profilaktyczne i edukacyjne dla rodzin, z których łącznie skorzystało 61 osób. Działania te przyczyniły się do zapewnienia dzieciom właściwych warunków rozwoju oraz wsparcia rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

KIERUNEK 6: PROMOWANIE WARTOŚCI RODZINY.

Działalność edukacyjno-informacyjna.

W ramach zadania:

- zarówno pracownicy socjalni, asystenci rodziny, jak i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej informowali o dostępnych formach wsparcia oraz motywowali osoby i rodziny do udziału w spotkaniach i warsztatach edukacyjno-informacyjnych na terenie miasta,
- organizowano konferencje i warsztaty dotyczące podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie,
- podejmowano działalność edukacyjną poprzez udzielanie pomocy wolontariackiej dla podopiecznych Działu Pieczy Zastępczej,
- współpracowano ze specjalistami innych instytucji i organizacji pozarządowych,
- na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie umieszczane były aktualne oferty wsparcia.

Podejmowane działania przyczyniły się do zwiększenia świadomości społecznej w zakresie roli i znaczenia rodziny, wzmocnienia jej funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz dostępnych form wsparcia.

Realizacja Programu „Jaworznicka Rodzina Wielodzietna” oraz Ogólnopolskiego Programu „Karta Dużej Rodziny”.

W ramach działań promujących rodzinę realizowano zadania związane z obsługą Programu „Karta Dużej Rodziny” (KDR) oraz lokalnych instrumentów wspierających rodziny wielodzietne. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Liczba wniosków złożonych i zarejestrowanych w systemie KDR, w tym: wnioski złożone po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców	142 87
liczba osób, którym wydano karty	417
liczba rodziców	233
liczba dzieci	184
liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny”	562

W 2025 r. realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Jaworznie obejmowała działania wspierające rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności poprzez pracę socjalną, asystenturę rodziny, poradnictwo specjalistyczne oraz działania profilaktyczne i edukacyjne. Realizowane działania przyczyniły się do wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, poprawy funkcjonowania rodzin z dziećmi oraz ograniczenia konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie współpracował, w tym zakresie z jednostkami organizacyjnymi miasta oraz instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dzieci i rodzin.

Jaworzno, marzec 2026 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

Magdalena Malota

*Magdalena
Malota*

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W JAWORZNIE NA LATA 2024 – 2030
ZA ROK 2025**

Program został przyjęty Uchwałą Nr IX/111/2024 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 grudnia 2024 r.

Realizatorzy programu:

1. Zespół Interdyscyplinarny.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie.
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie.
4. Komenda Miejska Policji w Jaworznie.
5. Prokuratura Rejonowa w Jaworznie.
6. Sąd Rejonowy w Jaworznie – Sądowa Służba Kuratorska przy Sądzie Rejonowym w Jaworznie.
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworznie.
8. Straż Miejska w Jaworznie.
9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jaworznie.
10. Wydział Zdrowia Urzędu Miejskiego w Jaworznie.
11. Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Jaworznie.
12. Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Jaworznie.
13. Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Jaworznie.
14. Ognisko Wychowawcze w Jaworznie.
15. Przedstawiciele placówek oświatowych.
16. Przedstawiciele placówek ochrony zdrowia.
17. Organizacje pozarządowe i kościelne.

KIERUNEK 1: OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ DOMOWĄ.

Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.

LP.	ZADANIE	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATOR
1.	Praca socjalna z rodzinami doświadczającymi przemocy domowej.	Prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach z problemem przemocy.	Liczba świadczeniobiorców: 538 rodzin – 1 718 osób, w tym 616 dzieci.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Specjalistyczna pomoc psychologiczna, pedagogiczna i prawna dla osób doświadczających przemocy domowej.	Udzielanie pomocy specjalistycznej psychologicznej i pedagogicznej osobom z problemem przemocy domowej.	Liczba świadczeniobiorców: 103.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej
3.	Procedura „Niebieskie Karty”.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba rodzin objętych procedurą: 493.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej,

				Komenda Miejska Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele oświaty, przedstawiciele placówek ochrony zdrowia
4.	Schronienie dla osób doświadczających przemocy domowej.	Zapewnienie bezpiecznego miejsca pobytu dla osób doświadczających przemocy domowej.	Liczba osób, którym udzielono schronienia w związku z przemocą w rodzinie: 4 kobiety, 5 dzieci.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze
5.	Monitoring działań pomocowych udzielanych osobom dotkniętym przemocą domową.	Prowadzenie monitoringu działań pomocowych na rzecz osób doświadczających przemocy domowej.	Liczba rodzin objętych monitoringiem: 129.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

KIERUNEK 2: PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA.

Cel szczegółowy: Zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie problemów związanych ze zjawiskiem przemocy domowej.

LP.	ZADANIE	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATOR
1.	Kampanie społeczne, spotkania informacyjne i edukacyjne na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Organizacja kampanii społecznych oraz spotkań informacyjnych i edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania przemocy dla mieszkańców miasta.	Liczba kampanii społecznych, spotkań informacyjnych i edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz materiałów i publikacji: 147.	Wszyscy realizatorzy Programu
2.	Analiza potrzeb i zasobów miasta w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz usprawnianie systemu i jego działań w tym obszarze.	Realizacja badań opinii społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Ocena istniejących zasobów systemu przeciwdziałania przemocy domowej.	Analiza potrzeb i zasobów miasta w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej wskazuje, że istotnym elementem lokalnego systemu wsparcia jest działalność instytucji i służb zaangażowanych w pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Do podmiotów tych należą: Zespół Interdyscyplinarny, grupa diagnostyczno-pomocowa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda	Zespół Interdyscyplinarny

			<p>Miejska Policji, placówki oświatowe oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który zapewnia specjalistyczne wsparcie psychologiczne i interwencyjne.</p> <p>W wyniku przeprowadzonej analizy zidentyfikowano potrzebę zapewnienia osobom doświadczającym przemocy domowej dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej, a także wzmocnienia działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do mieszkańców oraz podnoszenia kompetencji przedstawicieli służb i usprawniania współpracy międzyinstytucjonalnej.</p> <p>W związku z powyższym określono kierunki dalszych działań obejmujące rozwijanie współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.</p> <p>Istotne jest również zwiększanie dostępności specjalistycznego wsparcia, prowadzenie działań informacyjnych i profilaktycznych oraz organizowanie szkoleń dla przedstawicieli instytucji zaangażowanych w system przeciwdziałania przemocy domowej.</p>	
--	--	--	--	--

Cel szczegółowy: Intensyfikacja oddziaływań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

LP.	ZADANIE	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATOR
1.	Działania profilaktyczne, edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze przeciwdziałania przemocy.	Realizacja programów i zajęć profilaktycznych, edukacyjnych w szkołach i jednostkach samorządu oraz organizacjach pozarządowych.	Liczba podmiotów realizujących działania profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy: 5.	Przedstawiciele placówek oświatowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe
2.	Działania edukacyjne zwiększające kompetencje i umiejętności rodzicielskie i wychowawcze.	Opracowanie i realizacja programów i zajęć edukacyjnych zwiększających kompetencje i umiejętności rodzicielskie i wychowawcze.	Liczba zrealizowanych programów / zajęć: 109. Liczba uczestników programów: 9 234.	Przedstawiciele placówek oświatowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,

				Ognisko Wychowawcze, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
--	--	--	--	--

KIERUNEK 3: ODDZIAŁYWANIE NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC DOMOWĄ

Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej.

LP.	ZADANIE	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATOR
1.	Praca specjalistyczna z osobą stosującą przemoc domową.	Motywowanie do podjęcia udziału w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym oraz Programie Psychologiczno-Terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.	Liczba sprawców przemocy objętych pomocą specjalistyczną: 48.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.	Realizacja działań programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób zakwalifikowanych do programu: 40: - liczba osób, które przerwały program: 18, - liczba osób, które ukończyły program: 22, - liczba osób, które przystąpiły do programu po raz kolejny: 2.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd Rejonowy – Sądowa Służba Kuratorska przy Sądzie Rejonowym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.	Realizacja działań utrwalających zmiany postaw i zachowań dla sprawców, którzy ukończyli program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób zakwalifikowanych do programu: 8, - liczba osób, które przerwały program: 3, - liczba osób, które ukończyły program: 5.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd Rejonowy – Sądowa Służba Kuratorska przy Sądzie Rejonowym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

KIERUNEK 4: PODNOSZENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Cel szczegółowy: Profesjonalizacja i podnoszenie standardów działań w obszarze profilaktyki i interwencji przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych

LP.	ZADANIE	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATOR
1.	Zespół Interdyscyplinarny.	Organizowanie spotkań i prac Zespołu	W 2025 roku odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół Interdyscyplinarny

		Interdyscyplinarnego.	<p>w Jaworznie. Podczas posiedzeń omawiano m.in. kwestie organizacyjne związane ze zmianami w składzie Zespołu, realizację zadań wynikających z Programu, podsumowanie działań za 2024 rok, plan szkoleń dla realizatorów procedury „Niebieskie Karty” oraz kwestie związane z funkcjonowaniem grup diagnostyczno-pomocowych.</p> <p>Podczas posiedzeń przekazywano informacje dotyczące aktualizacji oraz dystrybucji lokalnych informatorów zawierających dane teleadresowe instytucji systemu przeciwdziałania przemocy domowej, zgodnie z założeniami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.</p> <p>W trakcie spotkań analizowano sprawy bieżące związane z realizacją procedury „Niebieskie Karty”, w tym zgłaszane uwagi i wnioski stron postępowań, pisma kierowane przez instytucje nadzorujące oraz informacje dotyczące wyników kontroli i zaleceń pokontrolnych. Omawiano również działania podejmowane we współpracy z Komendą Miejską Policji mające na celu usprawnienie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w szczególności przez dzielnicowych.</p> <p>Ponadto przedstawiano informacje dotyczące projektów i konkursów realizowanych w ramach programów rządowych oraz szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej organizowanych przez instytucje szczebla regionalnego i krajowego.</p> <p>Niezależnie od posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Przewodnicząca Zespołu pełniła dyżury informacyjne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (Dział Przeciwdziałania Przemocy Domowej) przy ul. Jagiellońskiej 9, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Ośrodka. Dyżury były przeznaczone dla osób doznających przemocy domowej, świadków przemocy, osób podejrzanych o jej stosowanie oraz pracowników instytucji realizujących procedurę</p>	
--	--	-----------------------	---	--

			„Niebieskie Karty”.	
2.	Podnoszenie kompetencji zawodowych w obszarze przeciwdziałania przemocy osób zaangażowanych w pracę z rodzinami, w których występuje przemoc.	Organizowanie i udział w szkoleniach przedstawicieli służb, instytucji i organizacji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.	Liczba szkoleń: 56. liczba osób przeszkolonych: 391.	Wszyscy realizatorzy Programu
3.	System wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową w formie superwizji, coachingu, grup wsparcia.	Organizowanie spotkań w formie superwizji, coachingu, grup wsparcia.	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach: 25.	Wszyscy realizatorzy Programu
Cel szczegółowy: Doskonalenie modelu współpracy służb i instytucji w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
1.	Grupy diagnostyczno-pomocowe do pracy w rodzinach z problemem przemocy.	Współpraca służb i instytucji w grupach diagnostyczno-pomocowych na rzecz rodzin z problemem przemocy.	Ilość spotkań grup diagnostyczno-pomocowych: 2 997.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Komenda Miejska Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele placówek oświatowych, przedstawiciele placówek ochrony zdrowia.

PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ W 2025 roku.

W 2025 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Jaworznie realizowano program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową pod nazwą „Trening konstruktywnego radzenia sobie ze złością i agresją dla osób

stosujących przemoc domową". Program realizowany był na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz w oparciu o Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 i Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Jaworznie na lata 2024 – 2030.

Głównym celem programu była zmiana postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową poprzez zwiększenie świadomości na temat mechanizmów przemocy, rozwijanie umiejętności samokontroli oraz naukę konstruktywnych sposobów radzenia sobie z emocjami, w szczególności ze złością i agresją. Istotnym elementem oddziaływań było także wzmocnienie odpowiedzialności uczestników za własne zachowania, rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej oraz promowanie relacji rodzinnych opartych na szacunku i partnerstwie.

Cele szczegółowe programu obejmowały: zmianę przekonań uczestników dotyczących stosowania przemocy, powstrzymanie się od zachowań przemocowych, rozwijanie umiejętności samokontroli i radzenia sobie z emocjami w sytuacjach trudnych, zmniejszenie skali zachowań opartych na przemocy, zwiększenie świadomości konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz kształtowanie umiejętności wychowywania dzieci bez użycia przemocy, a także uznanie przez uczestników swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy.

W 2025 roku do udziału w programie skierowano łącznie 40 osób. Program ukończyły 22 osoby, natomiast 18 osób przerwało udział w programie przed jego zakończeniem.

W ramach realizacji programu przeprowadzono łącznie 94 spotkania, w tym:

- 39 spotkań grupowych,
- 55 spotkań indywidualnych.

Zajęcia indywidualne realizowane były przede wszystkim na etapie kwalifikacji do programu oraz w trakcie jego trwania. Spotkania te miały na celu diagnozę sytuacji uczestnika, ustalenie przyczyn skierowania do programu, ocenę motywacji do zmiany oraz zapoznanie z celami i zasadami uczestnictwa. Podczas spotkań indywidualnych omawiano także postępy uczestników, identyfikowano czynniki wyzwalające zachowania agresywne oraz wypracowywano indywidualne strategie radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

Zgodnie z założeniami programu w uzasadnionych przypadkach uczestnicy mogli skorzystać z dodatkowych konsultacji indywidualnych. Celem tych spotkań było pogłębienie diagnozy, wzmocnienie motywacji do zmiany oraz indywidualna praca nad trudnościami pojawiającymi się w trakcie uczestnictwa w programie.

Zajęcia grupowe miały charakter warsztatowy i obejmowały edukację oraz trening konstruktywnych zachowań alternatywnych wobec zachowań przemocowych. Pełny cykl programu obejmował łącznie 60 godzin na uczestnika, a każda sesja trwała 4 godziny. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu w godzinach popołudniowych. Podczas zajęć wykorzystywano różne formy pracy warsztatowej, w tym edukację, dyskusję, ćwiczenia praktyczne, analizę doświadczeń uczestników oraz odgrywanie scenek sytuacyjnych.

Zakres tematyczny programu obejmował m.in. zagadnienia dotyczące stereotypów związanych z rolami kobiet i mężczyzn, mechanizmów przemocy domowej, rozwijania samokontroli i rozpoznawania tzw. „zapalników” agresji, komunikacji interpersonalnej, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, wpływu uzależnień na funkcjonowanie rodziny, wpływu przemocy na rozwój dzieci oraz budowania pozytywnych standardów życia rodzinnego.

Program realizowano w oparciu o elementy modelu Duluth oraz zalecenia dotyczące prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na terenie województwa śląskiego. Zajęcia prowadzone były przez dwóch specjalistów spełniających wymagania określone w § 6 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

W trakcie realizacji programu prowadzono bieżący monitoring postępów uczestników oraz ewaluację zajęć. Ocena efektywności programu obejmowała analizę frekwencji, obserwację zmian w postawach i zachowaniach uczestników oraz ocenę jakości i przydatności prowadzonych zajęć.

Po zakończeniu programu uczestnicy objęci zostali monitoringiem przez okres 3 lat, którego celem jest ocena trwałości efektów oddziaływań oraz weryfikacja, czy nie dochodzi do ponownego stosowania przemocy. Monitoring prowadzony jest z uczestnikiem oraz w uzasadnionych przypadkach z członkami rodzin uczestników programu.

W ramach realizacji programu prowadzono również współpracę z instytucjami zaangażowanymi w system przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności z Komendą Miejską Policji w Jaworznie, Sądem Rejonowym w Jaworznie – Sądową Służbą Kuratorską przy Sądzie Rejonowym w Jaworznie, Prokuraturą Rejonową w Jaworznie oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jaworznie. Podejmowano także działania informacyjne skierowane do mieszkańców Jaworzna dotyczące możliwości skorzystania z programu oraz dostępnych form pomocy.

Realizacja programu w 2025 roku stanowiła istotny element lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i przyczyniła się do zwiększenia świadomości uczestników w zakresie konsekwencji stosowania przemocy oraz rozwijania umiejętności budowania relacji rodzinnych opartych na szacunku i odpowiedzialności.

PROGRAM PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ W 2025 roku

W 2025 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Jaworznie na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy oraz w oparciu o Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 i Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Jaworznie na lata 2024 – 2030, realizowano program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.

Program stanowił uzupełnienie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową i skierowany był do osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny oraz deklarowały gotowość do dalszej pracy nad zmianą swoich zachowań.

Głównym celem programu było utrwalenie zmian postaw i zachowań nabytych w trakcie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz rozwijanie umiejętności budowania relacji rodzinnych opartych na wzajemnym szacunku. Program ukierunkowany był na dalszą pogłębioną pracę nad zmianą zachowań przemocowych, rozwijanie kompetencji społecznych oraz wzmocnienie odpowiedzialności uczestników za własne postawy i działania.

Cele szczegółowe obejmowały między innymi wzbudzenie motywacji do trwałej zmiany zachowań, rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami takimi jak złość, lęk czy frustracja, rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i asertywności, a także pogłębianie świadomości wpływu przemocy na relacje rodzinne oraz funkcjonowanie dzieci.

Warunkiem zakwalifikowania do programu było ukończenie programu korekcyjno-edukacyjnego, zaprzestanie stosowania przemocy oraz brak nadużywania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Proces rekrutacji obejmował spotkanie diagnostyczne, podczas którego dokonywano wstępnej oceny funkcjonowania uczestnika oraz podpisywano kontrakt terapeutyczny określający zasady uczestnictwa w programie.

Program realizowany był w okresie od listopada do grudnia 2025 roku w formie spotkań indywidualnych oraz grupowych, które odbywały się raz w tygodniu w wymiarze trzech godzin.

W 2025 r. do udziału w programie skierowano 8 osób. Program ukończyło 5 uczestników, natomiast 3 osoby przerwały udział w programie przed jego zakończeniem.

W ramach realizacji programu przeprowadzono łącznie 22 spotkania, w tym:

- 10 spotkań grupowych,
- 12 spotkań indywidualnych.

Spotkania indywidualne obejmowały przede wszystkim diagnozę funkcjonowania uczestnika, określenie jego potrzeb terapeutycznych, pracę nad zaburzonymi obszarami funkcjonowania oraz wzmocnienie motywacji do zmiany. Podczas spotkań indywidualnych analizowano także sytuację rodzinną, zawodową i społeczną uczestników oraz identyfikowano czynniki sprzyjające powstawaniu zachowań przemocowych.

Spotkania grupowe realizowane były w systemie zamkniętym i ukierunkowane były na rozwijanie oraz utrwalanie zmian osiągniętych w trakcie udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym. Uczestnicy pracowali nad rozwijaniem umiejętności komunikacyjnych, asertywnym wyrażaniem potrzeb, stawianiem granic, rozwiązywaniem konfliktów oraz budowaniem partnerskich relacji w rodzinie.

Zakres tematyczny zajęć obejmował w szczególności zagadnienia związane z komunikacją interpersonalną, rozpoznawaniem i wyrażaniem emocji, asertywnym wyrażaniem potrzeb, rozwiązywaniem konfliktów w rodzinie, rozwijaniem empatii oraz wzmacnianiem więzi rodzinnych. Uczestnicy pracowali również nad zwiększaniem samoświadomości oraz identyfikowaniem własnych schematów zachowań wpływających na funkcjonowanie w relacjach. Program podlegał bieżącej ewaluacji, której celem była ocena jego zasadności oraz skuteczności podejmowanych oddziaływań terapeutycznych. Ewaluacja obejmowała analizę frekwencji uczestników, ocenę zmian w ich postawach i zachowaniach oraz ocenę jakości i przydatności prowadzonych zajęć.

Po zakończeniu programu uczestnicy objęci zostali monitoringiem przez okres 3 lat, którego celem jest ocena trwałości osiągniętych efektów oraz monitorowanie ewentualnego powrotu do zachowań przemocowych. Monitoring prowadzony jest poprzez kontakt z uczestnikiem oraz w uzasadnionych przypadkach z członkami jego rodziny.

Realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego w 2025 r. stanowiła istotne uzupełnienie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową oraz przyczyniła się do pogłębienia procesu zmiany zachowań uczestników i wzmacniania kompetencji niezbędnych do budowania relacji rodzinnych wolnych od przemocy.

Jaworzno, marzec 2026 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

Agnieszka Janus

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU BEZDOMNOŚCI
W JAWORZNIE NA LATA 2021 – 2030
ZA 2025 ROK**

Program został przyjęty uchwałą Nr XXXI/404/2021 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 22 kwietnia 2021 r.

KIERUNEK 1: DZIAŁANIA PREWENCYJNE

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
1.	Wsparcie dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, zagrożonych utratą mieszkania w związku z powstaniem zaległości czynszowych za lokale znajdujące się w mieszkaniowym zasobie gminy.	Zadanie realizowane było we współpracy z Miejskim Zarządem Nieruchomości Komunalnych w Jaworznie, który jest realizatorem Uchwały Nr V/58/2024 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 września 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Miasta Jaworzna lub jej jednostkom organizacyjnym, określenia warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielenia tych ulg. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie udzielał wsparcia w formie pracy socjalnej oraz świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie Porozumienia o współpracy podmiotów realizujących „KOMPAS” – Program Rewitalizacji Społecznej Lokali Oddawanych w Najem Socjalny Lokalu w Jaworznie z dnia 05 kwietnia 2022 r.

KIERUNEK 2: DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
1.	Utrzymanie i rozwój niezbędnej infrastruktury dla zapewnienia schronienia i zaspokojenia innych podstawowych potrzeb życiowych.	Zabezpieczenie schronienia i gorącego posiłku oraz dostępu do urządzeń sanitarnych realizowane było w 2025 r. przez: a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, który prowadzi następujące placówki: – Noclegownię dla Osób Bezdomnych (ul. Łukasiewicza 6): 45 miejsc – korzystały 102 osoby, – I Mieszkanie Treningowe: 3 miejsca – korzystały 2 osoby, – II Mieszkanie Treningowe: 2 miejsca – korzystała 1 osoba, – III Mieszkanie Treningowe: 3 miejsca – korzystały 2 osoby, – IV Mieszkanie Treningowe: 3 miejsca – korzystały 2 osoby, – Mieszkanie Wspomagane: 3 miejsca – korzystały 3 osoby. – Łaźnię dla Osób Bezdomnych (ul. Łukasiewicza 7) – korzystało 21 osób, b) Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne z siedzibą w Jaworznie, które prowadzi: – Schronisko dla Osób Bezdomnych – mężczyzn (ul. Solskiego 3a) – korzystało 28 osób, – Schronisko dla Osób Bezdomnych – kobiet (ul. Koszarowa 1) – korzystało 18 osób.

		<p>Łącznie z pomocy w formie schronienia i gorącego posiłku w placówkach skorzystało 158 osób, w tym 136 mężczyzn i 22 kobiety.</p> <p>Dział Aktywizacji i Wsparcia Osób Bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie podejmował działania interwencyjne polegające na udzielaniu schronienia osobom, które utraciły miejsce zamieszkania, w tym osobom eksmitowanym. W 2025 r. udzielono schronienia 3 osobom eksmitowanym.</p>
2.	Ochrona życia i zdrowia.	<p>Udzielenia pomocy medycznej i sanitarnej wymagały 23 osoby, w tym do 11 osób wezwano pogotowie ratunkowe, 1 osoba wymagała opieki hospicyjnej domowej i stacjonarnej. W Domu Pomocy Społecznej zostało umieszczonych 9 osób. Decyzje potwierdzające prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 67 osobom.</p>
3.	Streetworking skierowany do osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej i miejscach niemieszkalnych świadczony całorocznie ze szczególnym uwzględnieniem pory zimowej.	<p>Działania skierowane do osób w kryzysie bezdomności, przebywających poza placówkami zapewniającymi schronienie i gorący posiłek były realizowane we współpracy ze Strażą Miejską w Jaworznie, Komendą Miejską Policji w Jaworznie, podmiotami leczniczymi oraz organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie prowadził akcję „Pogotowie zimowe”, w ramach której zapewniona była interwencyjna pomoc osobom w kryzysie bezdomności w okresie jesienno-zimowym. Opracowano plakaty z adresami, numerami telefonów placówek dla osób bezdomnych i przekazano do Straży Miejskiej w Jaworznie, Komendy Miejskiej Policji w Jaworznie oraz Sądu Rejonowego w Jaworznie.</p> <p>Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie we współpracy ze Strażą Miejską w Jaworznie monitorowali osoby w kryzysie bezdomności przebywające w nieczynnym budynku rozdzielni elektrycznej, we wnękach pod balkonami, w pustostanach, na przystankach i klatkach schodowych. Podczas tych wizyt proponowali pomoc w formie schronienia, gorącego posiłku, pomocy finansowej oraz pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, m.in. w wyrobieniu dowodu osobistego. W przypadku, gdy w powyższych miejscach nie zastano osób pozostawiano ulotki, które zawierały informacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak uniknąć ryzykownych zachowań podczas dogrzewania miejsc „koczowania”, - jak uchronić się przed zatruciem tlenkiem węgla, - jak zachować się w chwili zagrożenia pożarem, - o numerach telefonów alarmowych. <p>Przeprowadzono akcję informacyjną „Bezpieczne ogrzewanie”. Akcja skierowana była do osób bezdomnych przebywających na terenie ogrodów działkowych, w pustostanach, węzłach ciepłowniczych itp. W przypadku, gdy osoby te nie wyrażały chęci skorzystania ze schronienia w placówkach dla osób bezdomnych, wręczano ulotki informacyjne.</p> <p>W ramach akcji „Pogotowie zimowe” pracownicy socjalni dotarli do 17 osób, którym zaproponowano wsparcie, w wyniku czego 4 osoby skorzystały z noclegu w placówkach dla bezdomnych, 2 osoby objęto pomocą finansową w formie zasiłku celowego, 9 osobom wydano decyzje potwierdzające prawo do korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Ponadto w odpowiedzi na zgłoszenia telefoniczne osób prywatnych oraz służb interwencyjnych 36 razy podejmowano działania rozeznające miejsca koczowania bezdomnych (pustostany, węzły ciepłownicze, altany, ogrody</p>

		działkowe, szalasy oraz klatki schodowe i piwnice bloków mieszkalnych, miejsca kontenerowe – śmietniki, tereny przed większymi sklepami, przystanki, place targowe).
4.	Praca socjalna.	<p>Dla zwiększenia poziomu integracji społecznej i samodzielności życiowej 124 osoby w kryzysie bezdomności objęto pracą socjalną. Kompleksowe wsparcie dotyczyło różnych sfer życia: mieszkaniowej, socjalno-bytowej, rodzinnej, zdrowotnej, psychologicznej, zawodowej i społecznej.</p> <p>Pomocy w załatwieniu spraw rentowych i emerytalnych udzielono 6 osobom, w tym 6 osób otrzymało prawo do świadczeń pieniężnych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.</p> <p>Pomocy w kompletowaniu i złożeniu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności udzielono 11 osobom.</p>
5.	Pomoc finansowa i rzeczowa.	<p>Pomocy w formie zasiłków celowych udzielono 54 osobom w kryzysie bezdomności. Zasiłki celowe, w tym zasiłki na żywność z programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 – 2028” przeznaczone były na zakup:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gorącego posiłku w Jadłodajni Miejskiej w Jaworznie, – gorącego posiłku w Schroniskach dla Osób Bezdomnych, – biletu na dojazdy związane z poszukiwaniem pracy, – biletu na dojazdy do pracy, – leków, – artykułów żywnościowych, – środków higieny osobistej, – odzieży, <p>oraz wykonanie zdjęć do dokumentów tożsamości i badań wstępnych przy przyjęciu do pracy.</p> <p>Pomocy w formie zasiłku okresowego z tytułu długotrwałego bezrobocia, długotrwałej choroby lub bezdomności udzielono 21 osobom.</p> <p>Pomocy w formie zasiłku stałego z tytułu niepełnosprawności udzielono 11 osobom.</p>

KIERUNEK 3: DZIAŁANIA INTEGRACYJNE

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
1.	Reintegracja społeczno-zawodowa.	<p>Kontrakt socjalny w celu aktywizacji społeczno-zawodowej zawarto z 80 osobami, a 11 osób przystąpiło do indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności. W ramach działań aktywizujących w stosunku do osób w kryzysie bezdomności po opuszczeniu zakładu karnego i osób znajdujących się w sytuacjach ostrego kryzysu prowadzono psychoedukację i resocjalizację.</p> <p>Jednym z efektów prowadzonych działań było nabycie przez mieszkańców umiejętności życia w grupie, przystosowania do pewnych norm i wymagań oraz radzenia sobie z konfliktami.</p> <p>W 2025 r. 3 osoby podjęły leczenie odwykowe i ukończyły terapię.</p> <p>Obserwuje się zwiększoną motywację osób bezdomnych do podjęcia pracy, co wynika z prowadzonej aktywizacji zawodowej oraz warunkowania pomocy uczestnictwem w grupowych formach pracy socjalnej ukierunkowanej na rozwiązanie problemu bezrobocia. W wyniku tych działań 10 osób podjęło pracę, w tym: 4 osoby w oparciu o umowę o pracę i 6 osób na umowę zlecenie.</p>

		<p>W ramach realizacji Programu przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia poprzez wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Jaworznie prace społecznie użyteczne wykonywało 12 osób.</p> <p>Odrębną pomoc skierowano do osób w kryzysie bezdomności przebywających w mieszkaniach treningowych i wspomaganych. Prowadzono spotkania dotyczące spraw bieżących oraz warsztaty edukacyjne. Głównym celem spotkań było przywrócenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. W wyniku prowadzonych zajęć uzyskano poprawę funkcjonowania uczestników w życiu codziennym.</p> <p>Nawiązano współpracę z Miejską Biblioteką Publiczną w Jaworznie oraz Miejskim Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie, w ramach której osoby w kryzysie bezdomności uczestniczyły w warsztatach twórczości artystycznej. Spotkania odbywały się systematycznie przez cały rok. Zajęcia pozwoliły osobom w kryzysie bezdomności rozwijać umiejętności manualne, odkrywać nowe pasje i zainteresowania. Udział w zajęciach grupowych umożliwił zawarcie nowych znajomości. Twórczość artystyczna wpływała relaksująco na uczestników, minimalizowała stres i wyciszała.</p>
2.	Usamodzielnienie mieszkaniowe.	Nabyte umiejętności pozwoliły na lepsze funkcjonowanie i integrację ze środowiskiem lokalnym po opuszczeniu placówki. W 2025 r. 2 osoby wynajęły sobie mieszkanie i 2 osoby zamieszkały w lokalu oddanym w najem socjalny.

Realizacja Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności w Jaworznie w 2025 r. przebiegała zgodnie z przyjętymi założeniami i osiągnięto zakładane efekty w zakresie przeciwdziałania bezdomności. Podejmowane działania obejmowały zarówno wsparcie interwencyjne, jak i działania o charakterze profilaktycznym oraz integracyjnym, ukierunkowane na ograniczanie zjawiska bezdomności oraz poprawę funkcjonowania osób nią dotkniętych. Dzięki współpracy instytucji i organizacji pozarządowych zapewniono osobom w kryzysie bezdomności dostęp do schronienia, pomocy socjalnej, wsparcia zdrowotnego oraz działań aktywizujących. Realizowane zadania przyczyniały się do poprawy bezpieczeństwa socjalnego osób w kryzysie bezdomności oraz podejmowania przez część z nich prób usamodzielnienia i reintegracji społecznej.

PODSUMOWANIE REALIZACJI PROGRAMU W 2025 roku (Tabela wskaźników):

WSKAŹNIK	WARTOŚĆ
Liczba osób korzystających z placówek dla osób bezdomnych, w tym:	158
-kobiety,	22
-mężczyźni	136
Liczba osób przebywających w mieszkaniach treningowych i wspomaganych	10
Liczba osób bezdomnych, które skorzystały z Łaźni	21
Liczba osób, które wymagały pomocy medycznej i sanitarnej, w tym wezwania pogotowia ratunkowego	23
Liczba osób wymagających opieki hospicyjnej	1
Liczba osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej	9
Liczba osób, którym decyzją administracyjną potwierdzono prawo do korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych	67

Liczba osób koczujących, z którymi nawiązano kontakt	17
Liczba działań interwencyjno – rozpoznawczych w środowisku osób w kryzysie bezdomności	36
Liczba osób objętych pracą socjalną	124
Liczba osób, którym przyznano zasiłki celowe	54
Liczba osób, którym przyznano zasiłki okresowe	21
Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały	11
Liczba kontraktów socjalnych	80
Liczba indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	11
Liczba osób wykonujących prace społecznie – użyteczne	12
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie	10
Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe	3
Liczba osób, które wynajęły mieszkanie	2
Liczba osób, które otrzymały lokal socjalny	2

Jaworzno, marzec 2026 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

Ewelina Bomba

Bomba Ewelina

**SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW
PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ
DZIAŁAJĄCEGO NA TERENIE
GMINY MIASTA JAWORZNA
ZA ROK 2025**

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie

Jaworzno, marzec 2026 rok

Obowiązek sporządzenia sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynika z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 2 Zarządzenia Nr WZ.0050.353.2014 Prezydenta Miasta Jaworzna z dnia 10 listopada 2014 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej działającego na terenie Gminy Miasta Jaworzna.

Na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej Prezydent Miasta Jaworzna wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie.

Do podstawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należało w szczególności: prowadzenie naboru kandydatów na rodziny zastępcze, organizowanie szkoleń, zapewnianie wsparcia rodzinom zastępczym, a także organizowanie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

1. CHARAKTERYSTYKA PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Pieczka zastępcza stanowi formę czasowej opieki nad dzieckiem, które z różnych przyczyn nie może wychowywać się w swojej rodzinie naturalnej. Jej głównym celem jest zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, stabilnych warunków życia oraz wsparcia w rozwoju, przy jednoczesnym podejmowaniu działań zmierzających do powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Pieczka zastępcza dzieli się na dwie podstawowe formy: rodzinną oraz instytucjonalną. Do rodzinnej pieczy zastępczej zalicza się rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, które zapewniają opiekę w warunkach najbardziej zbliżonych do środowiska rodzinnego. Z kolei pieczka instytucjonalna obejmuje placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona (opiekę i wychowanie nad dzieckiem przejmują członkowie rodziny dziecka np. dziadkowie, pradziadkowie lub rodzeństwo),
 - b) niezawodowa (tworzona jest przez osoby z dalszej rodziny lub też niespokrewnione z dziećmi),
 - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna (sprawująca opiekę nad max. 3 dziećmi),
- 2) rodzinny dom dziecka (sprawujący opiekę nad max. 8 dziećmi).

W okresie sprawozdawczym nastąpiły zmiany w liczbie rodzin zastępczych, wynikające m.in. z powstawania nowych rodzin oraz zakończenia funkcjonowania niektórych form pieczy zastępczej.

Rodzaj danych	2021	2022	2023	2024	2025
Rodziny zastępcze ogółem	109	96	106	113	117
Dzieci w rodzinach zastępczych	138	129	143	155	169
Spokrewnione rodziny zastępcze	78	69	77	85	87
Dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	90	80	91	101	111
Niezawodowe rodziny zastępcze	30	26	27	26	26
Dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	43	40	40	35	39
Zawodowe rodziny zastępcze	1	1	2	2	4
Dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych	5	9	12	19	19

Analiza danych wskazuje na utrzymującą się potrzebę rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej oraz podejmowania działań w zakresie pozyskiwania nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

2. NABÓR I KWALIFIKOWANIE KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE.

Na podstawie art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej,
- 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona,
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego,
- 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych,
- 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
 - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
 - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym,
- 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
 - b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
 - c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego,
- 8) nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

Proces kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych składa się z kilku etapów:

- 1) wstępnego wywiadu, który jest prowadzony przez kierownika Działu Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie,
- 2) analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, przeprowadzonej przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i/lub psychologa,
- 3) badania i diagnozy psychologicznej, które są prowadzone przez psychologa,
- 4) szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze – prowadzonego przez Fundację Rodzina Plus z siedzibą w Krakowie.

Po wstępnym wywiadzie kandydaci muszą skompletować odpowiednie dokumenty takie jak: zaświadczenie o niekaralności, zaświadczenie od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej o braku przeciwwskazań do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które są zdolne do sprawowania właściwej opieki i mogą to być zarówno osoby pozostające w małżeństwie, jak i osoby stanu wolnego, przed emeryturą, ale i na emeryturze, osoby mieszkające we własnym lub wynajmowanym domu lub mieszkaniu.

W analizowanym okresie:

- 1) przeprowadzono 19 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- 2) skierowano 7 osób na szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,
- 3) skierowano 2 osoby na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

3. WSPARCIE RODZIN ZASTĘPCZYCH.

Wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Na podstawie zgłoszonych przez rodzinę zastępczą potrzeb, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej obejmował ją wsparciem i udzielał pomocy, wspierał w codziennym życiu, pozostawał z nią w stałym kontakcie osobistym i telefonicznym. Wsparcie obejmowało m.in.:

- 1) wizyty w środowisku rodzinnym,
- 2) konsultacje i poradnictwo,
- 3) pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- 4) współpracę z instytucjami oraz podmiotami wspierającymi dziecko i rodzinę.

Wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 117 rodzin zastępczych.

Realizowano działania w zakresie organizowania wolontariatu na rzecz rodzin zastępczych.

Pozyskano 2 osoby, które w ramach wolontariatu wspierały dzieci z rodzin zastępczych w nauce szkolnej. Z tej formy wsparcia skorzystało 2 dzieci. Dzięki współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury im. Jaworzniaków w Jaworznie zajęcia wolontariackie odbywały się na terenie tej placówki raz w tygodniu.

Zatrudnianie osób do pomocy.

W przypadku, gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz przy pracach gospodarskich. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie w 2025 r. zatrudnił 9 osób, z którymi zawarto umowy dotyczące ww. pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych.

Koszt związany z zapewnieniem wsparcia w formie zatrudnienia osób do pomocy wyniósł 62 110,69 zł.

Rodziny pomocowe.

Ponadto w okresach czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi przez rodziny zastępcze zawodowe, w szczególności w związku z wypoczynkiem, zapewniono dzieciom opiekę w 4 rodzinach pomocowych. Rodziną pomocową może być rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka, a także małżeństwo lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Koszt związany z zapewnieniem wsparcia w formie rodzin pomocowych wyniósł 15 346,38 zł.

Wsparcie psychologiczne.

Zapewniono wsparcie psychologiczne dla 5 rodzin zastępczych oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej, a także dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Pomoc obejmowała indywidualne konsultacje psychologiczne, ukierunkowane na wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz wspieranie dzieci i młodzieży w radzeniu sobie z trudnościami emocjonalnymi i adaptacyjnymi. W uzasadnionych przypadkach udzielano także bieżącego wsparcia interwencyjnego.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 653 wizyty w rodzinach zastępczych oraz udzielono licznych konsultacji i porad w zakresie opieki i wychowania dzieci, a także zapewniono rodzinom zastępczym dostęp

do bezpłatnych szkoleń oraz grup wsparcia. Podejmowane działania przyczyniły się do wzmocnienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz poprawy ich funkcjonowania. Działania te wspierały proces usamodzielniania pełnoletnich wychowanków i sprzyjały ich integracji społecznej.

4. DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ.

W okresie sprawozdawczym realizowano działania ukierunkowane na zapewnienie prawidłowego rozwoju dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Działania te obejmowały w szczególności: zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej i pedagogicznej, współpracę z placówkami oświatowymi oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także systematyczne wspieranie rodzin zastępczych w zaspokajaniu indywidualnych potrzeb dzieci.

Ponadto podejmowano działania zmierzające do utrzymywania kontaktów dzieci z rodziną naturalną oraz działania ukierunkowane na powrót dziecka do rodziny naturalnej, o ile pozostawało to w zgodzie z dobrem dziecka. Prowadzono bieżący monitoring sytuacji dzieci oraz ich środowiska wychowawczego, a także współpracę z instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w proces opieki i wychowania.

W okresie sprawozdawczym:

- w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 35 dzieci,
- w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono 14 dzieci,
- powróciło do rodzin naturalnych 9 dzieci (w tym 8 z rodzinnej pieczy zastępczej oraz 1 z instytucjonalnej pieczy zastępczej),
- w związku z uregulowaną sytuacją prawną dzieci, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, zgłoszono do ośrodków adopcyjnych 18 dzieci.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 16 oraz art. 77 ust. 3 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. W 2025 r. do Śląskiego Ośrodka Adopcyjnego w Katowicach zgłoszono informacje dotyczące 18 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. W wyniku podjętych działań 3 dzieci zostało przysposobionych.

Wsparcie finansowe.

Rodziny zastępcze otrzymują wsparcie finansowe. System pieczy zastępczej przewiduje zarówno obligatoryjne świadczenia finansowe gwarantujące podstawowe utrzymanie dziecka, jak i fakultatywne, przyznawane w zależności od indywidualnych potrzeb dziecka i rodziny. Poniższa tabela przedstawia rodzaje tych świadczeń.

Rodzaje świadczeń	Liczba osób, objętych świadczeniem/ wynagrodzeniem	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Koszt świadczeń
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka lub pełnoletniego wychowanka umieszczonego w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych	150	113	150	1 833 410,26 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego (wraz z dodatkiem zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)	19	4	19	202 694,69 zł

Jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	23	11	23	25 700,00 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem domu/lokalu mieszkalnego dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	4	4	19	35 808,08 zł
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	3	3	3	2 500,00 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo	2	2	2	1 000,00 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie pomocowej	6	4	6	6 494,15 zł
Pomoc na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	29	29	x	213 245,54 zł
Pomoc na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	6	6	x	44 967,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	7	7	x	18 084,96 zł
Ogółem	249	183	222	2 383 904,68 zł

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym dokonano 301 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Oceny te przeprowadzono z zachowaniem obowiązujących przepisów oraz standardów, na posiedzeniach z udziałem rodziny zastępczej, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz w miarę możliwości rodziców naturalnych, z wyłączeniem przypadków, w których zostali oni pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Częstotliwość dokonywania ocen była uzależniona od wieku dziecka – w przypadku dzieci do 3 roku życia nie rzadziej niż co 3 miesiące, natomiast w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W toku posiedzeń dokonywano kompleksowej analizy sytuacji dziecka, obejmującej w szczególności jego rozwój, funkcjonowanie w środowisku zastępczym, relacje z rodziną naturalną oraz sytuację szkolną i zdrowotną.

Każdorazowo sporządzana dokumentacja zawierająca ocenę sytuacji dziecka wraz z opinią dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej była przekazywana do właściwego sądu. Realizacja powyższych działań zapewniała bieżący monitoring sytuacji dzieci oraz umożliwiało podejmowanie adekwatnych rozstrzygnięć w zakresie dalszych form opieki.

5. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI ORAZ ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.

Główną ideą systematycznej współpracy z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi oraz sądami, jest zbudowanie systemu wsparcia dla dzieci i rodzin zastępczych w ich najbliższym otoczeniu. Celem tej współpracy jest dążenie do stworzenia optymalnych warunków do rozwoju dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych. W 2025 r. organizator pieczy zastępczej współpracował z różnymi podmiotami, co zobrazowane zostało w poniższej tabeli.

Podmioty, z którymi podjęto współpracę	Zakres współpracy
Placówki oświatowe, do których uczęszczają dzieci przebywające w rodzinach zastępczych	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowywanie opinii szkolnych dotyczących funkcjonowania dzieci, - udział wychowawców i pedagogów szkolnych w zespołach dokonujących ocen sytuacji dzieci
Sąd Rejonowy w Jaworznie - kuratorzy sądowi	<ul style="list-style-type: none"> - udział kuratorów w zespołach dokonujących ocen sytuacji dzieci
Podmioty lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie dokumentacji dotyczącej stanu zdrowia dzieci przebywających w rodzinach zastępczych
Miejski Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Jaworznie	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie sytuacji pełnoletnich wychowanków ubiegających się o przydział lokalu z zasobów gminy, - sporządzanie opinii wspierających wnioski pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej o przydział lokalu z zasobów gminy
Szkoła Podstawowa Nr 8 w Jaworznie	<ul style="list-style-type: none"> - udział pracowników Działu Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie w pikniku rodzinnym, podczas którego prowadzono działania informacyjne i promocyjne w zakresie rodzicielstwa zastępczego
Fundacja EY z Warszawy	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja i prezentacja wystawy fotograficznej pn. „Ludzie, którzy mogą wiele zmienić” promującej rodzicielstwo zastępcze
Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie materiałów informacyjnych promujących pieczę zastępczą, - współorganizacja prezentacji wystawy fotograficznej pn. „Ludzie, którzy mogą wiele zmienić”, - współorganizacja konkursu plastycznego dla dzieci z rodzin zastępczych na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową
Młodzieżowy Dom Kultury im. Jaworzniaków w Jaworznie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie materiałów informacyjnych promujących pieczę zastępczą, - współorganizacja wydarzeń związanych z prezentacją wystawy fotograficznej pn. „Ludzie, którzy mogą wiele zmienić”, - prezentacja wystawy na terenie domu kultury przez 5 dni, - udostępnienie pomieszczeń na potrzeby zajęć i warsztatów dla dzieci w ramach projektu „Nowy Wymiar Pieczy Zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie”, - udostępnianie pomieszczeń na potrzeby wolontariatu
Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja wystawy w przestrzeni sanktuarium przez 8 dni, - umożliwienie upowszechniania informacji dotyczących rodzicielstwa zastępczego oraz prezentowanej wystawy
Kolegiata św. Wojciecha i św. Katarzyny w Jaworznie	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja wystawy w przestrzeni kolegiaty przez 11 dni, - umożliwienie upowszechniania informacji dotyczących rodzicielstwa zastępczego oraz prezentowanej wystawy
Centrum Handlowe „Galena” w Jaworznie	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja wystawy na terenie centrum handlowego przez okres 8 dni,

	- umożliwienie prowadzenia działań informacyjnych, w tym rozpowszechniania materiałów promujących rodzinną pieczę zastępczą
Organizacje pozarządowe, fundacje, prywatni darczyńcy	- wsparcie działań na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej, - udzielanie wsparcia dzieciom przebywającym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w formie darowizn rzeczowych i finansowych

6. EFEKTY PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Działania podejmowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej przyczyniły się do zapewnienia dzieciom opieki w środowisku rodzinnym oraz do wzmocnienia systemu wsparcia dla rodzin zastępczych. Realizowane inicjatywy koncentrowały się na rozwoju zasobów pieczy zastępczej oraz zwiększeniu dostępności miejsc dla dzieci wymagających opieki, przy jednoczesnym wzmocnieniu systemu wsparcia dla rodzin zastępczych.

W analizowanym okresie realizowano liczne działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, ukierunkowane na zwiększenie świadomości społecznej oraz zachęcenie mieszkańców do podejmowania tej formy opieki nad dzieckiem. Działania te obejmowały w szczególności: prowadzenie kampanii informacyjnych, rozpowszechnianie materiałów promocyjnych, udzielanie informacji osobom zainteresowanym oraz współpracę z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W 2025 r. zawiązały się 2 nowe rodziny zastępcze zawodowe, co stanowi istotny element rozwoju lokalnego systemu pieczy zastępczej.

Ośrodek realizował również zadania w ramach projektu „Nowy Wymiar Pieczy Zastępczej – wsparcie i rozwój usług systemu pieczy zastępczej w Jaworznie”. Środki finansowe na realizację projektu pozyskano z Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021 – 2027 (Europejski Fundusz Społeczny+) w ramach Priorytetu FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działania FESL.07.07 – Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej. Celem projektu jest wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej poprzez podniesienie jakości, dostępności oraz rozwój usług dla rodzin zastępczych, dzieci umieszczonych w tych rodzinach oraz rodziców naturalnych.

W ramach projektu w 2025 r. zrealizowano szereg działań ukierunkowanych na wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej, rodzin zastępczych oraz osób usamodzielnianych, w tym w szczególności:

- 1) organizację pikniku rodzinnego z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego na terenie Ośrodka Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera, z udziałem rodzin zastępczych oraz mieszkańców Jaworzna zainteresowanych tematyką rodzicielstwa zastępczego,
- 2) cykl warsztatów dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych pn. „Z rodziną zastępczą można więcej”, prowadzonych przez pracowników Działu Pieczy Zastępczej,
- 3) cykl warsztatów dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- 4) szkolenie dla rodzin zastępczych przyjmujących dzieci z niepełnosprawnościami pn. „Jak dbać o dziecko z niepełnosprawnościami”,
- 5) zajęcia wyrównawcze oraz korepetycje dla dzieci i młodzieży,
- 6) poradnictwo specjalistyczne, w tym wsparcie psychologa i terapeuty,
- 7) organizację konkursu plastycznego dla dzieci z rodzin zastępczych na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową, wraz z uroczystym ogłoszeniem wyników i wręczeniem nagród w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie,

- 8) prezentację wystawy fotograficznej promującej rodziną pieczę zastępczą pn. „Ludzie, którzy mogą wiele zmienić”, prezentowanej w pięciu lokalizacjach: Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie, Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie, Kolegiacie św. Wojciecha i św. Katarzyny w Jaworznie, Centrum Handlowym „Galena” w Jaworznie oraz Młodzieżowym Domu Kultury im. Jaworzniaków w Jaworznie. W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie zorganizowano uroczyste otwarcie wystawy, natomiast w Młodzieżowym Domu Kultury im. Jaworzniaków w Jaworznie – jej finał. Realizacja powyższych działań przyczyniła się do zwiększenia dostępności usług wsparcia, podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin zastępczych oraz wzmocnienia procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE

Realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym przyczyniła się do zapewnienia dzieciom stabilnych warunków opieki w środowisku rodzinnym oraz do wzmocnienia lokalnego systemu wsparcia rodzin zastępczych. Podejmowane działania miały charakter kompleksowy i były ukierunkowane zarówno na bieżące zabezpieczenie potrzeb dzieci, jak i na rozwój systemowych form wsparcia. Efektem prowadzonych działań było wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin zastępczych, poprawa funkcjonowania dzieci w środowisku rodzinnym oraz zwiększenie dostępności usług wspierających proces wychowania i usamodzielniania.

Pomimo osiągniętych rezultatów nadal istnieje potrzeba dalszego rozwoju systemu rodzinnej pieczy zastępczej. W szczególności zasadne jest podejmowanie działań ukierunkowanych na pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze, rozwijanie wsparcia specjalistycznego oraz kontynuowanie działań informacyjnych i promujących rodzicielstwo zastępcze.

Zasadne jest również dalsze wzmacnianie współpracy z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, a także podejmowanie działań zmierzających do wzmocnienia systemu wsparcia dla rodzin zastępczych, w tym poprzez stopniowe podnoszenie wynagrodzeń dla rodzin zastępczych, adekwatnie do zakresu i trudności sprawowanej opieki, co może przyczynić się zarówno do zwiększenia stabilności funkcjonujących rodzin zastępczych, jak i do pozyskiwania nowych kandydatów do pełnienia tej roli.

Jaworzno, marzec 2026 r.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Jaworznie
Anno Wyka